

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta tělesné výchovy a sportu

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2022

Vendula Slabochová

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta tělesné výchovy a sportu

Hipoturistika v Českém Středohoří

Bakalářská práce

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Lukáš Psohlavec

Vypracovala:

Vendula Slabochová

Praha, květen 2022

Prohlašuji, že jsem závěrečnou bakalářskou práci zpracovala samostatně a že jsem uvedla všechny použité informační zdroje a literaturu. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze, dne 31.5.2022

.....

podpis studenta

Evidenční list

Souhlasím se zapůjčením své bakalářské práce ke studijním účelům. Uživatel svým podpisem stvrzuje, že tuto bakalářskou práci použil ke studiu a prohlašuje, že ji uvede mezi použitými prameny.

Jméno a příjmení:

Fakulta / katedra:

Datum vypůjčení:

Podpis:

Poděkování

Srdečně děkuji Mgr. Lukáši Psohlavcovi, za provedení bakalářským studiem, dále za cenné rady a připomínky při tvorbě této práce. Dále bych ráda poděkovala Ing. Mileně Andrlové, autorce projektů, které se věnují turistice na koni a Karolovi Hollému, který svou knihou obohatil jezdeckou i laickou veřejnost, sepsáním důležitých informací týkajících se této oblasti.

Abstrakt

Název: Hipoturistika v Českém Středohoří

Cíle: Cílem této práce bylo zmapovat momentální nabídku služeb hipoturistiky v oblasti České středohoří.

Metody: První části studie se zúčastnily 3 ženy, majitelky stájí v Českém středohoří, se kterými byl proveden polostrukturovaný rozhovor za účelem zmapování nabídky služeb a možností hipoturistiky v dané oblasti. Druhé části studie se zúčastnilo 15 osob, jak aktivně se věnující, tak i laiků ve stejné oblasti. Respondenti vyplnili dotazník s uzavřenými i otevřenými otázkami týkající se možností hipoturistiky a spokojeností s šíří nabízených služeb v Českém středohoří.

Výsledky: Bylo zjištěno, že všechny dotazované stáje nabízejí jízdu pro začátečníky i pokročilé. Jedna stáj nabízí i zprostředkování veterinární a kovářské služby Další nabízenou službou ve všech stájích je ustájení, jak boxové, tak i pastevní. Dvě z majitelek nabízejí ubytování v apartmánech, třetí ve stanu nebo pod širým nebem. Všechny tři majitelky i 9 z 15 dotazovaných by ocenilo aktualizaci mapy hipoturistických tras v oblasti Českého středohoří. V dotazníkovém šetření bylo zjištěno, že 60 % jezdců by bylo za 2hodinovou vyjížděku zaplatit 400-500 Kč. Dotazovaní využívají i další služby nabízené stájemi, primárně ustájení pro koně a ubytování. Stejně jako všechny majitelky, má 11 z 15 dotazovaných negativní zkušenost s řidiči motorových vozidel, v podobě rychlé jízdy kolem koní nebo troubení, takže by ocenili z jejich strany větší respekt.

Závěry: Momentální poptávka po hipoturistice je velmi členitá, zájem o ní mají nejen sami jezdci, ale i rodiny s dětmi. Jezdí jsou spokojeni s nabídkou služeb, jako je výcvik, ubytování i ustájení, na druhou stranu by ocenili možnost stravování ve stájích nabízejících ubytování a větší edukaci řidičů.

Klíčová slova: turistika, turistika na koních, jezdecká turistika, České středohoří, turistika na koních v Českém středohoří, jízda na koni, výcvik na koni

Abstract

Title: Hippotourism in České Středohoří (Central Bohemian Uplands)

Objectives: The aim of this thesis is to survey the offer of service in territory of České středohoří (Central Bohemian Uplands)

Methods: This study is comparing opinions and experiences of 3 woman, who is included in hippotourism in this area. They were answering to the half- structured interview. The second part of study was fasted on inquiry of service in horse tourism. Respondents were answering to short questionnaire with closed answers. This questionnaire was based on possibilities and satisfaction with momentarily services in this area.

Results: It was found that all interviewed stables are offering horseback riding for beginners and advanced riders. One of the stables offers also mediation of veterinary and farrier services. Another offered service in all stables is stabling itself, in boxes or in a grazing form. Two of the stable owners offer accomodation in apartments, third owner offers camping in tents or in the open-air. All stable owners and also 9 of 15 respondents, would appreciate update of the maps of hippotouric routes in the Central Bohemian Uplands. The questionnaire survey found, that 60% of riders would pay between 400-500 CZK for 2 hours of horseback riding. Interviewees also use next services offered by the stable owners, primarily stabling for horses and accomodation. As all of the owners, also 11 of 15 respondents has negative experience with motor vehicle drivers because of speed driving when passing by horses or honking, so they would appreciate more respect from their side.

Conclusion: Current demand for hippotourism is very various, interested are not only horse riders but also families with children. Riders are satisfied with offer of services such as horse training, accomodation and stabling, on the other hand they would welcome the possibility of catering in the place of accomodation and wider education of motor vehicle drivers.

Keywords: tourism, horse tourism, Bohemian Middle Uplands, Bohemian Middle Upland horse tourism, horse riding, horse training

Obsah

Úvod.....	10
1. Turistika	11
1.1 Historie	11
1.2 Složky turistiky	13
1.2.1 Složka pohybová	13
1.2.2 Kulturně poznávací činnost (KPCČ)	13
1.2.3 Odborně technické činnosti	14
1.2.4 Druhy turistiky	15
1.3 Význam tělesné kultury	15
2. Hipoturistika.....	17
2.1 Putování.....	17
2.2 Vybavení	18
2.3 Hipoturistika v České republice	19
2.4 Značení jezdeckých stezek	19
2.5 Dotace z EU	20
2.6 Komerční hipoturistika.....	20
3. CHKO České Středohoří	22
4. Hipoturistika v Českém středohoří.....	25
5. Výzkumná otázka.....	28
6. Cíle a úkoly	28
6.1 Cíle	28
6.2 Úkoly	28
7. Metodika.....	29
7.1 Popis souboru	29
7.2 Realizace měření	30

7.3. Použité metody	31
7.4 Vyhodnocení výsledků	31
8. Výsledky.....	32
8.1 Služby, možnosti a příležitosti hipoturistiky v oblasti Českém středohoří	32
8.2 Nabídka dalších služeb v oblasti hipoturistiky v Českém středohoří.....	38
9. Diskuse a závěr.....	44
10. Použitá literatura	47

Seznam příloh

Úvod

Hipoturistika neboli turistika na koních je volnočasová aktivita, která má v naší zemi dlouholetou tradici. Je velmi populární, jak mezi jezdci, tak i laickou veřejností. Prvopočátky této aktivity bychom mohli zařadit na konec 90. let.

Mezi příznivci jezdeckého sportu je putování na koni neboli „puťák“ aktivitou v přírodě, která se skládá z několika složek. Historicky se jedná o velmi spontánní aktivitu, která nepotřebovala přílišnou přípravu ani velké jezdecké zkušenosti. V dnešní době hipoturistiku ovlivňuje velký nárůst pozemních komunikací a rozprodání pozemků do soukromého vlastnictví. Toto turistiku na koních do jisté míry omezuje.

Co se týče obsahu putování na koních, jedná se o spojení jízdy na koni a poznávání okolní přírody. V neposlední řadě tento prožitek přináší nejen zlepšení fyzické kondice, ale i psychickou pohodu a jistou formu terapie.

Po celé České republice můžeme nalézt mnoho koňských stezek. Jezdecké stezky mají svoje značení, o jehož údržbu se stará Český klub turistů. Toto specifické značení má čtvercový tvar bílé barvy s červeným kruhem uprostřed. Organizovaně jsou tyto stezky značeny více než 15 let. Dle stránek KČT jsou tyto trasy nejvíce využívány zahraničními jezdci, kteří zavítají do České republiky na dovolenou.

Toto je důvodem mého rozhodnutí ke zmapování poptávky a nabídky služeb, které by zhodnotilo momentální možnosti pro hipoturistiku v Českém středohoří.

Sama se jízdě na koni věnuji přes 12 let a toto téma je mi velmi blízké. Vnímám rozdíly, které nám posledních 10 let přineslo, a to nejsou až tak zřetelné, jako při počátcích v kontrastu s dnešní podobou. Svět, ve kterém žijeme se rychle mění a mění tak i naše podmínky pro sport. Tato aktivita se dostává do pozadí, jelikož se stále atraktivnějším stává sportovní jezdeckví. Turistika na koních, která léčí nejen tělo, ale i ducha, má v České republice svou historii a je důležitou součástí jezdeckví.

1. Turistika

Turistika má mnoho podob. Přes pěší turistiku, cyklo turistiku nebo např. turistiku na koních, všechny tyto formy turistiky pojí jedno, a to prostředí. Jedná se o pohyb v přírodě, který může mít různé trvání a cíl výpravy. Tato aktivita nám zprostředkovává poznání nových míst, kultur a krajových zvláštností, mimo jiné přináší i pozitivní prožitek z přírodního prostředí a učí skrze zkušenost.

1.1 Historie

Renesance a humanismu ve 14. stol. podporovali návrat k člověku, přírodě a jejímu poznávání. Následující století nám přineslo mnoho nových poznatků v oblasti zeměpisu. Tyto objevy pozitivně ovlivnily renesanční pedagogy a filozofy. Následující body zvýrazňují osobnosti, které se zajímaly o pobyt a aktivity v přírodě, z kterých později turistika, jak jí dnes známe vznikla (Nauert, 2006).

Dle Kossla, Štumbauera a Waice (2018):

- Françoise Rabelais (1483–1553) a Jan Amos Komenský (1592–1670) se již snažili zařadit aktivity a cvičení v přírodě do školního prostředí. V této době byl doporučován také pobyt v přírodě a cestování, které podporují přirozený vývoj člověka.
- John Lock (1632–1704) položil teoretické základy tělesné výchovy, kladl velký důraz na pobyt a pohyb v přírodě a na cestování, byl anglickým pedagogem.
- Jean Jacques Rousseau (1712–1778) se ve svém díle „Emil čili o vychování“ podrobně dotýká významu pobytu v přírodě pro vývoj dítěte. Zajímavostí je, že Rousseau odmítá výchovu dívek.
- Johann Christoph Friedrich Guths-Muths (1759–1839) ve své knize „Gymnastik für die Jugend“ (1793) položil teoretické základy pro zdůvodnění potřeby tělesné výchovy. Navrhoval obnovení olympijských her a klasifikoval tělocvičný systém, také se věnoval cvičení na náčiní.

V neposlední řadě je důležité zmínit, že velký zájem o přírodu a historické památky byl charakteristický pro romantismus. Spisovatelé, kteří projeví ve svých dílech náklonnost k přírodě byli např. Karel Hynek Mácha (1810–1836), George Gordon Byron (1778–1824) nebo Johan Wolfganga Goethe (1749–1832), (Hrbata, 1999).

Dle Vyškovského (1997) organizovaná turistika a další formy pobytu v přírodě se začaly formovat až v pol. 19.stol., a to především v Anglii. Impulsem byl rozvoj výroby, dopravy, kartografie, existence informačních prostředků. Zejména v anglofonním světě vznikaly dětské a mládežnické organizace zaměřené na turistiku a různé formy pobytu v přírodě. Největší rozmach zažila turistika v Čechách začátkem 19. století. Zde můžeme zařadit do časové osy první organizované vycházky a výlety. Těchto výletů se účastnili jak jednotlivci, tak i početné skupiny.

Moser (1986) píše, že mezi první nadšence, kteří tíhli ke krásám přírody patřili např. K. H. Mácha nebo J. K. Tyl. Vyzdvihovali nejen romantickou krásu přírody, ale i památky slavných dob naší minulosti (cílem byl např. Říp, Blaník nebo Radhošť). V této době se také zakládají první spolky a organizace. Jednou z nejdůležitějších a doposud stále existující a fungující organizací je Sokol. Ten vznikl roku 1862 zásluhou Miroslava Tyrše. Jeho inspirací byli zahraniční pedagogové a příznivci cvičení. Jedním z největších vzorů byl pro Tyrše německý Turnerský systém, který vybudoval Friedrich Ludwig Jahn. Tyrš vyzdvihuje nácvik soustavného a vytrvalého pochodu a vyzdvihuje i kulturně poznávací obsah společných výletů.

V padesátých a šedesátých letech 19. století byla v Čechách dobudována základní železniční síť, která pomohla rozvoji cestování a turistiky. Roku 1884 vzniká ve Frenštátu pod Radhoštěm první česká turistická organizace, Pohorská jednota Radhošť. Dne 11. června 1888 byl založen Klub českých turistů (dále KČT), jehož prvním předsedou byl Vojtěch Náprstek. Toto datum je dnem vzniku organizované turistiky v Čechách. Klub českých turistů měl obdobnou činnost jako alpské kluby – zpřístupnil turisticky zajímavá místa budováním stezek a tvorbou značení, zřizoval chaty a noclehárny, vydával turistické mapy a průvodce, pečoval o historické a přírodní památky, prováděl turistické značení cest, dnes nejdokonalejší v Evropě, a organizoval výlety vedené školenými průvodci. Po vzniku prvních českých sportovních svazů začaly do KČT pronikat turistické formy těchto sportovních odvětví, jako je např. turistika na kole, na vodě apod. (Havelka, 2011).

Dále dle Mosera (1986) se roku 1896 začaly vydávat první turistické mapy. Roku 1920 byl ustanoven Klub československých turistů (dále KČST). Vedle pěší turistiky měla v KČST místo i turistika na kole, zimní a vodní turistika, začíná se objevovat i mototuristika. Rozvoj turistiky přerušila druhá světová válka, přesto i v této době byla vyvíjena turistická činnost. V roce 1948 se turistické spolky sjednotily. Do turistické práce se dostaly nové prvky, byla

zdůrazněna fyzická příprava turistů a nutnost přípravy turistických vedoucích. Počala se rozvíjet organizovaná turistika mládeže.

V roce 1957, po založení Českého svazu tělesné výchovy (dále ČSTV), se turistika stala jednou z jeho základních složek, členská základna se neustále zvedala, v roce 1984 bylo organizováno přes devadesát tisíc turistů (Moser, 1986).

1.2 Složky turistiky

Složky turistiky můžeme dělit do tří skupin, a to pohybové, kulturně poznávací a odborně technické. Tyto složky tvoří obsah turistiky a jsou diferencujícím činitelem turistiky ve srovnání s ostatními základními formami tělesné výchovy (Hurychová, 1976).

1.2.1 Složka pohybová

Turisté mají ve srovnání s většinou sportovců slabší výkonnost. Avšak jen ten, kdo disponuje dobrou kondicí, je schopen „vychutnat“ všechny krásy turistiky (Vyškovský, 1997).

U mládeže je důležité rozvíjet všechny pohybové schopnosti, jako je obratnost, pohyblivost, síla, rychlost a vytrvalost. Obecná vytrvalost je pro turistiku i pro zdravý způsob života nejpodstatnější. Součástí přípravy organismu na zátěž, je zvládnutí základů turistiky (např. chůze, jízda na kole, běh apod.). Vhodné je také zařazovat různé fyzické testy pro kontrolu své momentální výkonnosti (Hřebíčková a Ondráček, 2007).

Dalším důležitým úkolem je zvládnutí speciálních pohybových vlastností a dovedností. To činí cvičení zábavnější a atraktivnější pro mladistvé. V jízdě na kole se nacvičují následující dovednosti: nástup na kolo, držení řídítek, rozjezd, šlapání, brždění, jízda z kopce a do kopce, jízda terénem, zatáčkami a další (Neuman a kol., 2012).

1.2.2 Kulturně poznávací činnost (KPC)

Obsahem je nejen poznávání přírody, ale propojení s kulturním prožitkem. Do oblasti poznávání přírody patří seznamování s geologickým vývojem oblasti, se zvláštními geologickými útvary, s rostlinstvem a živočištvem. Do oblasti poznávání života společnosti patří seznamování s vývojem společnosti a s archeologickými objevy, s uměleckými a historickými památkami (Demetrovič, Čelikovský 1988).

Dle Ondráčka (2006) zahrnuje také ochranu přírody a kulturního dědictví lidské společnosti. Dává nám nejen motivaci, ale i cíl výpravy. Turistika skrze KPČ získává nové informace, které ho formují ve vzdělanějšího člověka a učí ho lásce k přírodě. Na základě poznání si člověk formuje názory i povahové vlastnosti. Kulturní památky jsou bohatstvím, které je potřeba chránit. Kvalita KPČ je velmi ovlivněna charakterem a povahou učitele.

Předmět KPČ dle Vyškovského (1997) tvoří:

- znalost místopisu – hloubka vzdělanosti musí odpovídat dané věkové skupině a jejím znalostem
- příroda a její oblasti, které se dají navštívit
- lidská společnost

Je důležité krajinu poznávat komplexně, jelikož nám turistika nepřináší pouze prostředí pro její realizaci, ale formuje populaci i společensky a kulturně ji vzdělává. Učitel musí zvolit vhodnou metodu k přenosu informací k žákům a umět zaujmout. Učí také k samostatnosti v získávání nových poznatků. Ve škole využíváme primárně metodu výkladu a pozorování, avšak přírodní prostředí nás vybízí k učení skrze prožitky a vlastní zkušenosti. Důležité místo má pro žáky i diskuse. KPČ má výchovný a vzdělávací význam, který při přípravě výletů nesmíme podceňovat (Vyškovský, 1997).

1.2.3 Odborně technické činnosti

Odborně technická činnost zahrnuje problematiku, ve které jsou obsaženy poznatky, dovednosti a návyky potřebné k cílevědomému, účelnému a bezpečnému pohybu v přírodě. Rozvíjí naše zvyky a přináší uvědomění si cennosti manuální práce. Děti by měly být vedeny ke skromnosti a zručnosti, nikoliv k materiálnímu přebytku, který nedokáže učit, jak si poradit v jakýchkoliv podmínkách. Mládež přirozeně touží po romantice, soběstačnosti a seberealizaci, kterou může realizovat v OTČ (Ondráček, 2006).

Obsah odborně technické činnosti se uplatňuje v teorii a praxi turistiky v těchto tematických celcích dle Vyškovského (1997):

- a. výstroj a výzbroj jednotlivce a skupiny, ošetřování, údržba, základní opravy materiálu, amatérská výroba a stavba lodí, mazání lyží, doprava apod.
- b. stravování, vaření, využití ohně

- c. stanování a bivakování
- d. táboření (výstavba, organizace a vedení táborů, základní)
- e. topografie a orientace
- f. hygiena a první pomoc
- g. zdroje nebezpečí, jeho prevence a předpověď počasí v turistice
- h. tábornická tvořivost a dovednost
- i. označení turistických cest, lyžařské a vodácké značení (součást přílohy)
- j. dopravní předpisy a značky cestovního ruchu, jízdy na řekách s lodní dopravou
- k. vědomosti a dovednosti související s ochranou přírody
- l. příprava turistických akcí (pro pedagogy)

OTČ realizujeme nejprve učebně, kde využijeme metodu vysvětlení, rozhovoru nebo diskuse, poté během výletů je daná činnost předvedena a probíhá průběžná kontrola. Výuka také probíhá kolektivně při dalších formách turistiky, jako je například stanování. Výběr metod je závislý na věkové skupině, záměru vyučujícího a jeho možnostech.

1.2.4 Druhy turistiky

Jednotlivé druhy turistiky rozlišujeme podle toho, jakým způsobem ji provádíme. Nejznámějšími druhy jsou:

- pěší turistika (využívá jen chůze)
- vysokohorská turistika (jedná se o pohyb v náročném horském terénu)
- lyžařská turistika (turistika na lyžích)
- skialpinismus
- vodní turistika (řadí se sem i jachting, surfování, veslařská turistika aj.)
- cykloturistika (turistika na kole)
- mototuristika (využívá dopravního prostředku)
- jiné

1.3 Význam tělesné kultury

Vědecko-technický pokrok je za poslední deseti letí nepřehlédnutelný. Díky tomu dochází k omezení pohybu v našem přirozeném prostředí – přírodě a tvoří se větší nátlak na naši psychiku. Zrychlující pracovní i životní rytmus vede k odvratu od naší přirozenosti a souladu

s přírodou. Aktivní odpočinek ve formě turistiky nebo jejích dalších forem napomáhá duševní pohodě a navození dobrého naladění jedince (Hurychová, 1975).

Vyškovský rozdělil turistiku podle cílů na 3 složky:

- **Vzdělávací:**
 - rozvoj pohybových dovedností jedince
 - rozvíjí a učí odborně technické dovednosti a manuální práci
 - rozšiřuje vědomosti o kulturních památkách a zajímavých místech
 - ověřuje naučené dovednosti
- **Výchovný:**
 - ovlivňuje osobnost žáka a rozvíjí jeho kreativitu
 - učitel může aktivně přímo diskutovat s žáky
 - rozvíjí volní a další vlastnosti, nutné k absolvování plánované túry, podporuje víru v sebe sama
 - turistika a její další formy mohou být brány jako forma terapie
 - uspokojuje potřebu sociálních kontaktů a seberealizace
 - estetický vkus žáků ovlivňují krásy přírody a jejích památek
 - pozitivně působí na citových vztah k přírodě, kultuře i lidem
- **Zdravotní:**
 - zlepšuje fyzickou kondici a výkonnost
 - organismus se stává otužilejším a odolnějším
 - uklidňuje duši a pozitivně působí na psychické zdraví
 - prodlužuje dobu aktivního života, podporuje mobilitu kloubů a fyzickou kondici
 - čerstvý vzduch pomáhá lepšímu okysličení plic a funkcím dýchacího systému

2. Hipoturistika

Hipoturistika, jak již vychází z jejího názvu, je spojení jízdy na koni a požitku z času stráveného v přírodě. Tato aktivita zažila v Česku největší rozkvět v 90. letech, avšak i v dnešní době je stále populární. Velmi přívětivé pro tuto aktivitu je, že je dostupná pro každého, kdo je alespoň z části sportovně založený. Pro úplné začátečníky je možné podniknout putování na několik hodin, nebo půl dne, kdy se jde krokem, což není nijak fyzicky náročné a nejsou k tomu nutné prakticky žádné zkušenosti.

Pro jezdce s minimálními dovednostmi jsou vybíráni koně, kteří nejsou příliš temperamentní a nelekají se, což je pro začátečníky ideální. První jede vždy instruktor a za ním v zástupu klienti. Koně jsou stádová zvířata, takže jedou za prvním koněm a není potřeba je příliš ovládat. Tato aktivita je svým obsahem netradiční a je to jedna z dalších možností, jak kromě turistiky v tradičním pojetí nebo cykloturistiky poznávat přírodu a kulturní památky (O'Reilly a Blashford-Snell, 2015).

2.1 Putování

Dle Hollého (2003) můžeme putování dělit do několika skupin, a to na půldenní nebo jednodenní putování, dále vícedenní nebo i týdenní. Další dělení, které je pro tuto aktivitu typické, je dělení dle typu trasy. Jednou z možností, při zájmu o vícedenní putování, je složení několika tras, které vychází ze stejného místa, a to z domovské stáje. Každý den se tedy vyrazí ze stejného místa, ale jiným směrem. Tento typ putování je označen jako hvězdicové, jelikož je vždy jeho start i cíl na stejném místě. Organizačně je to výrazně jednodušší, jelikož není potřeba přílišných příprav a velkých zásob na cestu. Pro koně je tato varianta také přívětivější, jelikož se vždy navrátí do prostředí, které znají a nejsou tak stavěni do stresové situace. Na druhou stranu to znemožňuje překonávat delší vzdálenosti a poznat nová místa. Další možností tedy je, naplánování trasy, kdy je s každým dnem překonán další úsek a je možné se tak dostat do míst, k jejichž dosažení je potřeba více dní. Špičáková (2009) píše, že je nutné trasu předem pečlivě naplánovat, kontaktovat stáje a penziony, které umožňují přenocovat i s koňmi. V tomto případě se jedná o řetězové putování. Další nedílnou součástí jsou naše zavazadla a krmení pro koně. Nejčastěji se skupinou jede doprovodné auto, nebo je možné tento náklad vložit do brašen, podobných těm, které se využívají v cyklistice a položit je na koňský hřbet. Jelikož v dnešní době tuto aktivitu válčuje trend sportovního jezdeckví, někteří koně nejsou na tuto aktivitu tolik navyklí, a proto je snahou jim podmínky pro putování co nejvíce ulehčit.

V dnešní době existuje již mnoho zájezdových agentur, které jsou schopny tuto aktivitu zprostředkovat. Nejen v Česku, ale i v mnoho zahraničních státech, jako jsou Rakousko, Rumunsko, Itálie nebo Island, je možné tento netradiční zážitek vyzkoušet. Nejen jako hipoturistický, ale zároveň i turistický, nebo kulturní cíl, je možné navštívit i země střední Asie nebo Jižní Ameriky (konskaturistika.cz).

2.2 Vybavení

2.2.1 Popis sedla

Sedlo musí být umístěno za kohoutek koně, tak aby správně sedělo, jelikož má každý kůň jiný tvar zad a má různý podíl svalové hmoty na hřbetu. Sedlo nesmí tlačit na páteř a nikde odstávat. Stejně jako u koně, každý jezdec je fyziologicky jiný, takže musí zvolit vhodnou délku posedlí, a délku bočnic, tak aby v sedle seděl správně a mohl se volně pohybovat. Dále je důležité zvolit vhodnou délku podbřišníku, který nebude škrtit a umožňovat volný pohyb koně (Burdová, 2003).

Obrázek 1: Popis sedla (zdroj: kone-spoll-estranky.cz):

2.2.2 Popis uzdečky

Uzdečka je nedílnou součástí jezdeckého vybavení. Důležitá je správná velikost a materiál, jelikož má kůň na sobě uzdečku po celou dobu putování a je nutné, aby koně neomezovala v pohybu a nedošlo k odření. Na obrázku je její stručný popis. Jedním z hlavních bodů je správně nánosník, který dobře sedí a v ideálním případě, by se při zapnutí měli pod nánosník vejít dva prsty. V místě podhrdelníku by se měla vejít celá pěst (Tettenbornová, 1996).

Obrázek 2: Popis uzdečky, (zdroj: equos.cz)

2.3 Hipoturistika v České republice

V České republice, se jezdecká turistika začala rozvíjet po roce 2003. Za posledních 15 let pod křídly Klubu českých turistů vznikly značené stezky pro jezdce a koně, s trasami činící přes 1000 km. Jako první vznikaly stezky v Jihočeském kraji, díky nim se se získanými zkušenostmi začaly značit i trasy v dalších krajích. V roce 2005 vznikla specializovaná větev – odbor Klubu českých turistů, s názvem Turistika na koni. Ta nabízí příznivcům turistiky na koni z celé republiky členství, s ním i zkušenosti Klubu českých turistů, možnost využívání různých výhod a spolupodílení se na tvorbě a realizaci projektů. Jedna ze sekcí KČT připravuje i putování na koních i s nimi, které se zaměřují nejen na širokou veřejnost, ale hlavně na děti (Andrlová, 2008).

2.4 Značení jezdeckých stezek

Jezdecké stezky jsou značeny bílým obdélníkem s červeným kruhem uprostřed, viz. obrázek č.3. Tyto trasy jsou navrhovány tak, aby nekřížily jinou trasu, turistickou nebo např. cyklistickou. Pokud je v některých úsecích souběh cest nezbytný, je možné stezku označit jako jezdeckou pouze tehdy, pokud je aspoň dva metry široká a umožňuje bezpečné vyhnutí koně a jiného uživatele. Značky a šipky jsou umístěny ve výšce cca 180 cm nad zemí, jelikož je jezdec na koni výše než běžný turista. Městské jezdecké okruhy Městské jezdecké okruhy jsou jezdecké stezky vedoucí městem (Markvart a Kerumová, 2003).

Obrázek 3: Značení jezdeckých stezek, (zdroj: jezdecka-turistika.sothis.cz)

2.5 Dotace z EU

Budování hipostezek bylo v některých případech financováno z dotací EU. „Rozvoj sítě hipostezek podpořila také Evropská unie necelými dvěma miliony korun. Finance byly určeny na instalaci dvaceti veřejných odpočívadel pro hipoturisty a označení sítě 300 kilometrů hipostezek v jižních Čechách, právě v návaznosti na vybudovanou infrastrukturu neboli hipopointy. Jednotlivé odpočívadlo pro hipoturistiku se skládá z úvaziště pro koně, přístřešku pro koně, kruhové ohrady, informačního panelu, zastřešeného sezení se stolem a dvěma lavicemi a z odpadkového koše,“ sdělila Právu Michaela Šimová, ředitelka Úřadu Regionální rady regionu soudržnosti Jihozápad (Apostolaki, 2020).

2.6 Komerční hipoturistika

Požadavky na koňskou turistiku pro laickou veřejnost jsou různorodé. Role instruktora je důležitá, jeho záměrem je naučit své svěřence jezdeckým dovednostem, ukázat jim nová místa v okolí, nebo zprostředkovat skrze jízdu netradiční zážitky. Cílem většiny klientů je naučit se základy jízdy na koni a poznat okolí z koňského sedla (Harkrader, 2020).

Požadavky těchto klientů je možné rozdělit dle Hollého (2003) do těchto čtyř skupin:

I. Skupina

Zahrnuje jezdce, kteří jsou zkušení a chtějí prožít aktivní dovolenou. Účastní se organizovaných túr, vyjížděk a dalších aktivit. Pro vedoucího skupiny je to z organizačního hlediska jednoduché, jelikož se o koně umí postarat, umí si sami koně připravit k jízdě a umí ho ovládat. U této skupiny však dochází k největšímu zatížení pro koně.

II. Skupina

Zahrnuje jezdce, kteří nejsou příliš zkušení a chtějí by zlepšit své jezdecké dovednosti. Proto je vhodné putovat tzv. hvězdicově, tzn. vracet se každý den do stejného místa, tedy domovské stáje koní. Pozornost je věnována hlavně jejich zdokonalení v jízdě a péče o koně.

III. Skupina

Tato skupina zahrnuje jezdce, kteří jsou začátečníci a rádi by se skrze putování na koních naučili jezdecké dovednosti. Ač si to klienti neuvědomují, tato skupina je nejnáročnější na organizaci a vedení, protože je potřeba jim všechny koně pomoci vyčistit, nasedlat a naučit, což je časově náročné. Také samotná jízda může být pro klienta náročnější a je zapotřebí, aby měl každý vedoucí na starosti menší skupinu jezdců. Je vhodné vzít klienty nejprve na jízdárnu a zde je naučit základy.

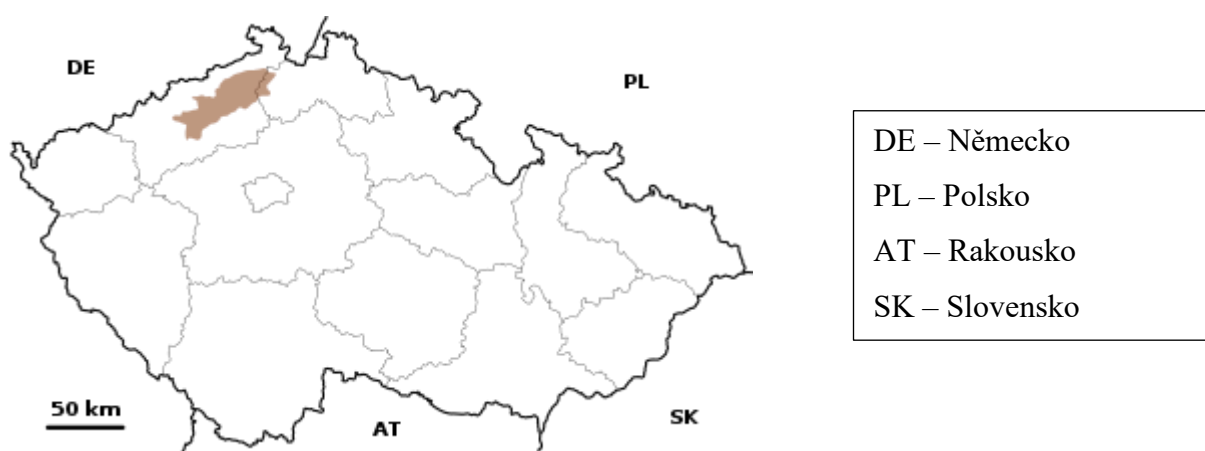
IV. Skupina

Nejjednodušší na organizaci je skupina zkušených jezdců s vlastním koněm. Je samozřejmě zapotřebí si s předstihem zjistit zdravotní stav koně, zda je po veterinární stránce způsobilý k putování. Samotné putování je velmi příjemné, protože může vést k poznání nových lidí a míst, kdy není za potřebí se příliš soustředit na samostatnou jízdu a péči o ně, kterou mají jezdci zautomatizovanou a není pro ně časově náročná.

3. CHKO České Středohoří

Malebná krajina Českého středohoří se rozkládá na severu Čech, převážně v Ústeckém kraji. Část její rozlohy přesahuje i do Libereckého kraje – Kokořínsko (Novotná, 2004).

Jedná se o geomorfologický celek o celkové rozloze 1265 km², čímž se stává druhým největším pohořím Česka, hned po CHKO Krkonoše. Jejím nejvyšším bodem je vrchol Milešovky (837 m n.m.). Chráněná krajinná oblast České Středohoří vznikla sopečnou činností, vyskytují se zde převážně čedičové vrchy. Oblast byla založena roku 1976. Skrze celé středohoří protéká jedna z nejvýznamnějších řek Česka-Labe, které naše území opouští do Německa hlubokou roklí tvořenou Labskými pískovci (ceskestredohori.cz).

Obrázek 4: Poloha Českého středohoří v České republice, zdroj: (en.wikipedia.org)

Mapa vyznačuje oblast Českého středohoří na území České republiky.

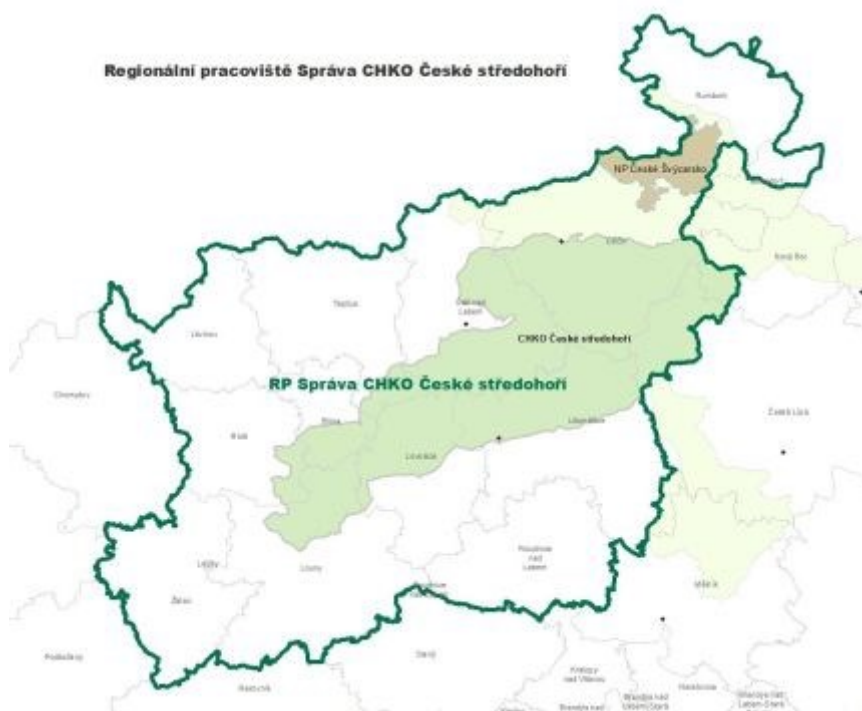
Založení a sídlo

CHKO České středohoří byla založena 19. března 1976. Měla na starosti 21 státních přírodních rezervací, 2 chráněná naleziště, 10 chráněný přírodní výtvar a 2 naučné stezky. Mezi hlavní body, které vedly k vyhlášení CHKO, patří středoevropská jedinečnost krajinného reliéfu mlado třetihorního vulkanického pohoří, pestrost geologické stavby, druhové bohatství rostlinstva a odpovídající oživení krajiny charakteristickou faunou. V Českém středohoří převládají primárně bukové oblasti, dále je reprodukován genetický materiál jilmu, javoru, lípy a jeřábu. Oblast je jednou z nejbohatších na množství druhů rostlin a živočichů v České republice. Podmínky pro osídlení jsou historicky velmi přívětivé, a právě proto je už po mnoho staletí osídlováno. Od poloviny 19. století se v Českém středohoří začalo rozvíjet nejen ovocnářství,

ale i pěstování chmele a vinné révy. Proto je České středohoří často nazýváno „Zahradou Čech“ (Svoboda, 2017).

Památky

Dle Koláčka (2014) je mnoho míst, které můžete prozkoumat pěšky, na kole, nebo třeba z koňského sedla. České Středohoří se pyšní mnoha zámky, hrady a vrcholy. Mezi zámky patří např. Ploskovice, Libochovice. Mezi hrady severních Čech mimo jiné patří Střekov, Budyně nad Ohří, zřícenina hradu Ostrý, hrad v Litoměřicích, Hněvín, Hazmburk a mnoho dalších. (Maršál, Podhorský, Toušlová, 2011).

Obrázek 5: Mapa CHKO České středohoří, zdroj: (ceskestredohori.ochranaprirody.cz)

Kromě hipoturistiky je CHKO České Středohoří velmi bohaté i na jiné sportovní vyžití.

- **Pěší turistika a běh**

Skrze CHKO České Středohoří vedou stovky kilometrů turistických tratí. Je na výběr z mnoha terénů, převýšení a naučných stezek. Mnohé akce zde pořádají i organizace Klubu Českých Turistů některé z pochodů jsou organizovány speciálně pro děti s doprovodem. České Středohoří nabízí i mnoho běžeckých závodů jako je např. Ústecký půlmaraton nebo 10km závod pořádaný organizací Krokudy v okolí Litoměřic. V rámci tohoto závodu se konají i soutěže dětí ve vzdálenosti 800 m a 1600 m. Cílem výletů mohou být nejen vrcholy tamějších kopců, ale i centra královských měst, jako

např. měst Litoměřice, Žatec, města Louny, Kadaně, Mostu nebo Ústí nad Labem (kct.cz).

- **Cykloturistika**

České Středohoří nabízí nespočet sportovních možností pro všechny milovníky cyklistiky. Jelikož skrze pohoří protéká Labe, nabízí možnost příjemného cyklo výletu kolem řeky, na své si však přijdou i vyznavači spíše náročnějšího terénu v přírodě. Jednou z tradičních aktivit, které se v této oblasti můžete zúčastnit, je každoroční orientační závod na kolech, tzv. Úštěcký masakr, který se koná v červnu. Trvá 6 hodin a je vcelku náročný, jelikož závodníky čeká mnoho výjezdů a sjezdů v kopcích. Dalším velmi oblíbeným závodem je tzv. „Král Českého Středohoří“, který se skládá z mnoha závodů na kole, běžeckých závodů i soutěží v plavání, triatlonů a duatlonů.

Dalším velmi populárním závodem je Závod míru juniorů. Jedná se o štafetový závod, kterého se účastní i mnoho zahraničních jezdců, tento závod je tedy i velmi oblíbeným diváckým závodem. Koná se pravidelně v prázdninových měsících v okolí Litoměřicka (kralceskehostredohori.cz)

4. Hipoturistika v Českém středohoří

Turistika na koních má v Českém středohoří dlouholeté kořeny. Stezky vedou přes turisticky atraktivní cíle této oblasti. Z koňského sedla zde můžete navštívit mnoho vrcholů, hradů, zámků a dalších kulturních památek. Dostupné mapy stezek nejsou aktuální a mnoho tras již bohužel není průjezdných. Za poslední dvě dekády tohoto století některé ze stájí zanikly, nebo už služby neposkytují. Avšak se zde pořád najde několik stájí, které ustájení nebo i přímo turistiku na koních pro veřejnost nabízejí.

Mezi tyto stáje dle idatabaze.cz patří:

- Ranč 3V Třebušín
- Ranč pod Lovošem
- Koňský dvorec Chmelištná
- Riding Academy CARE v Lučném Chvojně
- Zámecká stáj Libouchec
- Stáj u Lucky, Úpořiny
- Kamenná stáj Čereniště
- JS U Ryzáčka
- JK Marie Terezie, Terezín

Následující text se vztahuje k turisticky navštěvovaným místům v CHKO České Středohoří. Tyto místa jsou nejen turisticky atraktivními lokalitami, ale i místy, která se dají navštívit v koňském sedle.

○ Milešovka

Dle Koláčka (2009) je Milešovka královnou Českého středohoří a se svými 837 metry může pyšnit jako nejvyšší hora Českého středohoří. Mezi místními ji můžete znát pod názvem Hromová hora. Přírodní a povětrnostní podmínky tu jsou velmi různorodé a často zde dochází k silným bouřkám a větrům. Jelikož je nejvyšší horou, není z žádného směru chráněna jiným pohořím, a proto k těmto situacím dochází. Její převýšení v kontrastu k okolí je 350 výškových metrů.

Díky tomuto rozdílu nabízí jeden z nejkrásnějších výhledů v Česku. Na vrcholu Milešovky můžete navštívit i zdejší rozhlednu, ke které je připojena meteorologická stanice a stálé pracoviště Ústavu fyziky atmosféry AV ČR. Již samotný výstup nabízí příjemně strávený čas v národní přírodní rezervaci

Milešovka, která je rovněž evropsky významnou lokalitou soustavy NATURA 2000. Pro turisty atraktivní lokalita tak mimo jiné nabízí i několik odpočívadel, horskou chatu s občerstvením a již zmiňovanou rozhlednu.

- **Sedlo**

Jiným názvem Levínské sedlo, které získalo díky přilehlé vesnici. Řadí se mezi čtvrtou nejvyšší horu Českého středohoří a výškou 727 m. Tato hora je tvořena trachybazaltem, což je magmatická hornina. Již při pohledu na České středohoří si můžete povšimnout, že většina hor má kuželovitý tvar. Je tomu tak z důvodu sopečného původu vzniku tohoto pohoří. Sedlo má z dálky dva výrazné vrcholy připomínající jezdecké sedlo, díky tomu vznikl jeho název. Jeho vyšší vrchol tak tedy nese název Sedlo a nižší Malé sedlo. Tvoří jednu z dominant tamější krajiny, jelikož je viditelný z mnoha míst v Polabí (David, Ludvík, Soukup, 2015).

- **Lovoš**

Vrchol Lovoše leží v nadmořské výšce 570 m a nachází se nedaleko města Lovosice. Na vrchol vede modrá turistická trasa. Na vrcholu Lovoše můžete nalézt turistickou chatu, která se pyšní výhledem na všechny světové strany. Také je odsud krásný výhled na celé město Lovosice a také na přilehlou krajinu Českého středohoří.

Turistická trasa, která vede na vrchol je lemována Národní přírodní rezervací. Lovoš je tvořen převážně čedičem a tvoří svah dvou vrchů s odlišnou geologickou stavbou. Nižší je tvořen trachybazaltem, stejně jako Sedlo. Velmi hojně jsou zde zastoupeny i chráněné rostliny, např. kosatec bezlistý, koniklec luční nebo bělozářka liliovitá. Při putování na vrchol je možné využít Naučnou stezku Lovoš, na které se můžete dozvědět mnoho zajímavých informací o zdejší fauně, floře a historii (Nesvarba a Rössler, 2000).

- **Varhošť**

Varhošť s jeho výškou 639 m poskytuje jeden z nejkrásnějších rozhledů v Českém středohoří. Varhošť patří k zalesněným čedičovým vrchům Českého středohoří. Můžete ho navštívit při břehu Labe asi 8 km od královského města Litoměřice. Díky své poloze nabízí opravdu nádherný výhled, a to všemi směry. Nabízí výhled na zákruty Labe od Litoměřic, Lovosic a přístavu Píšťany až po Ústí nad Labem. První zmínka o tamější rozhledně se dochovala již z 19. stol.

Rozhledna zde byla vybudována turisty z litoměřického Spolku pro České středohoří. Původní rozhledna byla dřevěná, a její konstrukci tvořil pět velkých dubových kmenů. Tato stavba tak byla velmi jednoduchá a bohužel se musela v roce 1902, a to z bezpečnostních důvodů, strhnout. Druhá rozhledna sloužila svému účelu poměrně dlouho, protože však nebyla udržována a chátrala, musela být začátkem 70. let stržena. Poslední a stále fungující rozhledna stojí na Varhošti dodnes. Je možné toto magické místo navštívit celoročně, jelikož je rozhledna přístupná v každém ročním období (Fábera a Holubářová, 2015).

- **Holý vrch**

Nebo také Lysá hora, patří se svými 577 m k dalším z oblíbených turistických cílů. Jak již název napovídá, samotný vrchol není příliš zalesněný a můžete se k němu vydat buď přes vesnici Kundratice, nebo příjemnější cestou z Babin, kdy vás čeká příjemná procházka téměř po rovině. Vyskytuje se zde mnoho vzácných rostlin, např. kriticky ohrožený koniklec otevřený, silně ohrožený koniklec luční český a jejich kříženec koniklec. Výskyt všech těchto ohrožených druhů na jednom místě, je v Českém středohoří velmi ojedinělý. Na ochranu nejen těchto několika vyjmenovaných druhů byla 6. 7. 1949 na výměře 6,7 ha vytvořena přírodní rezervace, později zařazená mezi evropsky významné lokality a tím do soustavy Natura 2000. V současné době se zde pravidelně vyřezávají křoviny a nálety, také zde od r. 1999 byla znovu zavedena udržovací pastva ovcí (stredohori.cz).

- **Kalich**

Na vrcholu Kalicha a výškou 536 m můžete navštívit pozůstatky jediného sídelního hradu nejslavnějšího českého Vojevůdce Jana Žižky z Trocnova. Tento vrch se nachází nedaleko obce Třebušín a nese stejnojmenný název jako zřícenina. První zmínka o hradu pochází již z roku 1421, kdy Žižka obsadil již rozestavěný objekt. Byl obýván až do 90. let 15. století, poté byl jako řada podobných hradů pro svou obtížně přístupnou polohu a nepotřebnost ponechán svému osudu (Lehký a Sýkora, 2017).

5. Výzkumná otázka

Jaké služby jsou v dané oblasti klientům nabízeny?

O jaké služby je z pohledu hipoturistiky největší zájem?

Jaké existují možnosti a příležitosti hipoturistiky v oblasti Českého středohoří?

6. Cíle a úkoly

6.1 Cíle

- Zmapování nabídky služeb v oblasti hipoturistiky v Českém středohoří
- Zmapování poptávky služeb v oblasti hipoturistiky v Českém středohoří

6.2 Úkoly

- 1) Tvorba otázek pro hloubkový rozhovor skrze nabídku služeb
- 2) Tvorba dotazníku s otázkami týkajícími se poptávky
- 3) Sběr dat
- 4) Zpracování dat
- 5) Vyhodnocení dat

7. Metodika

Tato kapitola je zaměřena na metodické a metodologické postupy, které byly použity při řešení této práce. Studie byla prováděna za pomoci kvalitativního výzkumu skrze tři rozhovory s majitelkami stájí a krátkými dotazníky pro eventuální klienty.

7.1 Popis souboru

I. část

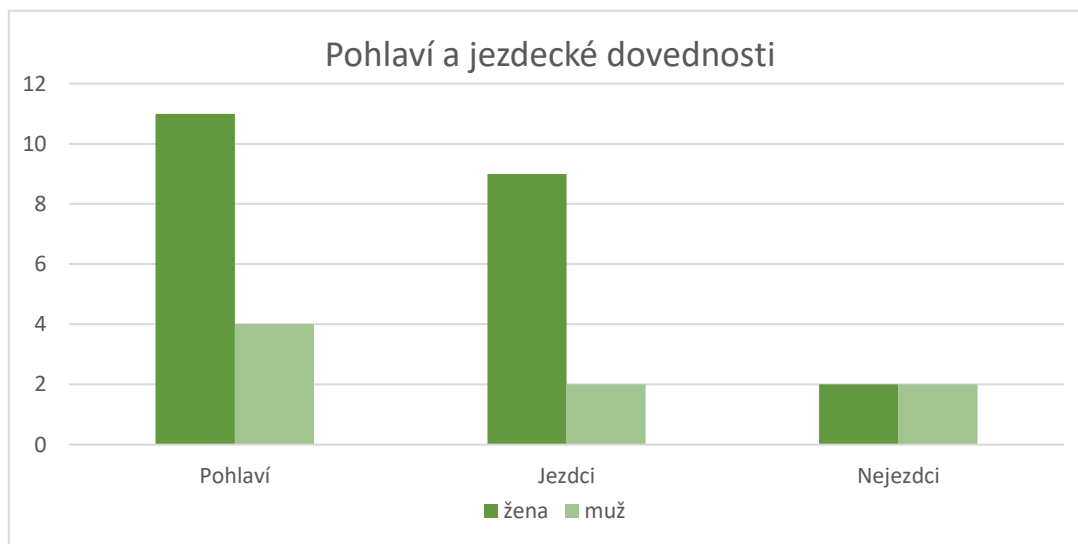
Majitelky 3 stájí z oblasti Českého středohoří s rozdílnými zkušenostmi. Dvě se jezdeckví věnují od útlého věku, třetí měla vlastnictví stáje jako sen, který si v rané dospělosti splnila. Všechny mají zkušenost s vedením kroužků a jezdeckých služeb pro veřejnost.

II. část

Patnáct respondentů, z toho 4 muži a 11 žen, ve věkovém rozptylu 15-52 let z oblasti zkoumaných stájí se zúčastnilo II. části studie. Respondenti jsou jak aktivní jezdci, tak i lehce pokročilí začátečníci.

- **Pohlaví a jezdecké dovednosti potencionálních klientů**

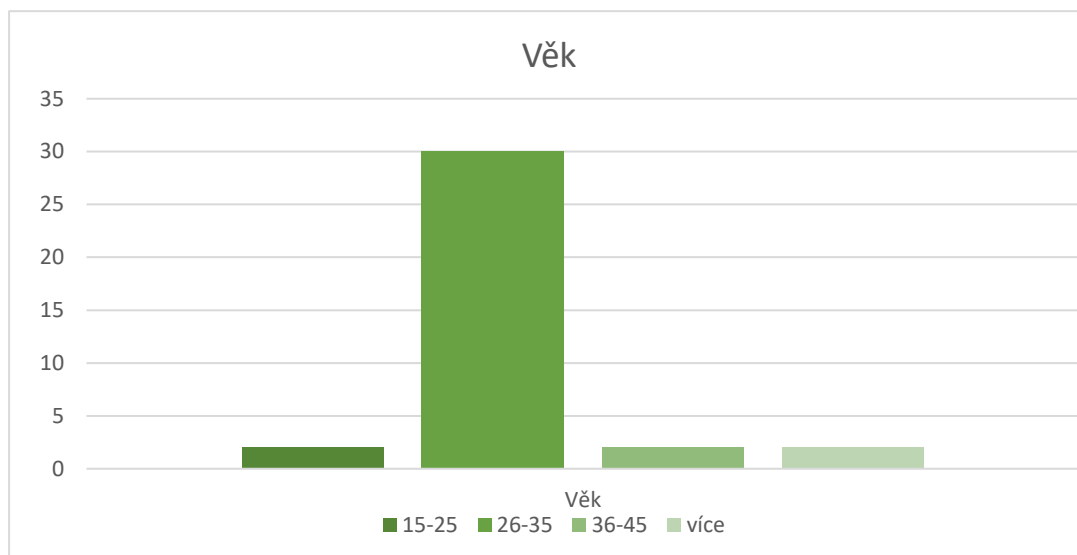
Dotazník zodpovědělo patnáct respondentů, z toho jedenáct žen a čtyři muži. Jedná se jak o aktivní jezdce, tak i laiky v této oblasti. Z toho bylo 11 lidí s jezdeckými dovednostmi a 4 s minimálními zkušenostmi.

Graf 1: Pohlaví a jezdecké dovednosti

- **Věk respondentů**

Největší zastoupení respondentů, je věku 25-36 let. Celkově dotazníky vyplnilo 15 osob ve věkovém rozpětí 15-52 let. Z dotazovaných osob 6 vlastní svého koně a 9 nikoliv.

Graf 2: Věk

Nejvíce dotazovaných osob se turistice na koních věnuje občasně, téměř stejný počet respondentů se aktivitě věnuje jednou týdně. Z patnácti osob se tři hipoturistice věnují několikrát týdně a pouze jeden respondent jezdí každý den.

7.2 Realizace měření

I. část

Sběr dat probíhal na jaře 2022 a jeho realizace probíhala ve třech různých dnech, kdy autorka vedla hloubkové rozhovory s majitelkami. Rozhovory vždy probíhaly o samotě s dotazovanými, pro jejich soustředěnost a klid. Jednalo se o rozhovory polostrukturované, díky kterým bylo možné držet se předem připravených otázek, ale zároveň se doptávat dle toho, co dotazované odpovídaly. Rozhovory byly vedeny autorkou, zaznamenávány na digitální diktafon a následně převedeny do písemné podoby.

II. část

K získání údajů momentální poptávky turistiky na koních byl využit krátký dotazník s uzavřenými i otevřenými otázkami. Respondenti zaznamenávali své odpovědi anonymně v písemné formě. Sběr dat probíhal ve stejném období jako realizace sběru dat skrze rozhovory, a to ve stájích majitelék. Dotazníky byly pro přehlednost výsledků následně přepracovány do grafů s komentářem.

7.3. Použité metody

I. část

K získání údajů byl zvolen polostrukturovaný hloubkový rozhovor. Jedná se tedy o kvalitativní výzkum, který je dle Hendla (2005) charakterizován jako metoda, která se skrze rozhovor, diskusi, anebo jiné další metody, snaží zjistit názor a poznatky jednotlivců nebo malých skupin. Není možné srovnávat velký počet respondentů, tedy kvantitu, ale kvalitu, která by měla být zprostředkována skrze to, že odpovědi respondentů budou zaznamenávány podrobně a budou zodpovězeny pouze několika jedinci, kdy byla dotazována malá specifická skupina, orientující se v problematice.

II. část

Další metodou bylo dotazníkové šetření, které se zabývalo tematikou momentální poptávky po hipoturismu.

7.4 Vyhodnocení výsledků

I. část

Rozhovory byly doslovně přepsány v příloze práce. Jejich podstatné části byly následně zvýrazněny do výsledkové části, kde byly navzájem porovnávány a vyhodnocovány.

II. část

Výsledky dotazníků byly přeneseny do grafů a následně okomentovány a porovnány. Do grafu pak byly přeneseny jejich názory a připomínky k možnostem hipoturistiky v Českém středohoří.

8. Výsledky

Tato část je věnována vyhodnocení a přehledu výsledků. Je rozdělena do dvou částí, první pojednává o výsledcích, které byly zjištěny skrze hloubkové rozhovory s majitelkami. Záměrem autorky bylo vyslechnout si jejich zkušenosti a zanalyzovat tak momentální nabídku ježdění na koních v oblasti Českého středohoří.

Druhá část, je věnována výsledkům dotazníků, které byly položeny potencionálním zájemcům o nabízené služby.

8.1 Služby, možnosti a příležitosti hipoturistiky v oblasti Českém středohoří

Cílem rozhovorů bylo zjistit, jaká je momentální nabídka služeb jak pro jezdeckou veřejnost, tak i laiky. Skrze zkušenosti popisují svoji kariéru tři trenérky, které se postupem času staly majitelkami vlastních stájí, které se turistice na koních věnují.

- **Nabídka služeb pro jezdce i koně**

Kromě vyjížděk a putování je nabízeno několik dalších služeb. Mezi ně patří např. výcvik koně, jezdce nebo obou. Tato služba je využívána jak jezdci zajímavými se o hipoturistiku, tak i osobami, které chtějí pouze zlepšit své dovednosti na jízdárně.

„Nyní nabízíme primárně ustájení pro majitelé koní. Mohou si také zaplatit drezurní nebo skokový trénink. Obě naše jízdárny prošly rekonstrukcí, máme nový skokový materiál a zkušené trenéry.“ (Stáj 3, řádek 190)

Všechny 3 stáje nabízejí možnost boxového i pastevního ustájení. Pokud si majitel zvolí boxové ustájení, kůň je během dne v pastvině a v noci je v boxe. Další možností je pastvinové ustájení, kdy je kůň nepřetržitě v ohradě, má zde přístup k vodě, a také zde má většinou přístřešek, kam se může při nepříznivém počasí schovat.

„Samozřejmě ustájení, máme tu několik boxů a krásné pastviny. Máme i svoji jízdárnu, která je využívána pro výcvik koní a lonžování.“ (Stáj 1, řádek 57)

Výcvik je nabízen pro všechny věkové i dovednostní kategorie. Všechny tři stáje vlastní kruhovou jízdárnu, pro základní výcvik, ale také i jízdárnu se skokovým materiálem. Další nabízenou službou ve dvou stájích je i drezurní výcvik.

„V pátek odpoledne je vyhrazený čas pro klienty na výcvik na jízdárně, nebo na vyjížd'ku. Jízdárnu máme hezkou, skokovej materiál a kruhovku.“ (Stáj 2, řádek 92)

Nejširší nabídku nabízejí všechny 3 stáje v ježdění, další službou, kterou také všechny nabízejí je boxové a pastevní ustájení. Jedna ze stájí nabízí zprostředkování veterinární nebo kovářské služby.

- **Nabídka ubytování**

Další dotaz se týkal zájmu o ubytování, které k vícedennímu putování patří. Všechny tři stáje ubytování nabízejí, i když v různých formách. Zajímala jsem se o to, zda jim nabídka ubytování přinesla více klientů.

„To určitě. Ti klienti chtěli jít jezdit skoro vždycky. Nejdřív jsem se bála, jestli to bude fungovat, ale manžel mě uklidnil, že tu je přece hezká příroda a ty lidi sem přijedou rádi. A oceněj, že tu jsou sami a maj tu klid.“ (Stáj 1, řádek 43)

Jedna z majitelek nabízí ubytování ve formě poskytnutí místa pro přespání ve stanu nebo pod širým nebem. Je zřejmé, že tuto možnost využijí spíše jezdci, než laická veřejnost. Je tedy zřejmé, že ubytování v apartmánu může být více atraktivní i pro lidi, kteří se o jezdeckví nijak aktivně nezajímají.

„Jo, už jsem psala i do několika skupin na internetu. Máme tu prostor, kde je možný si postavit stan. Sice nemáme volný dům nebo pokoje, ale tohle úplně stačí. Pokud člověk přijede při putování, tak stejně jen přespí a druhý den zas jede. Lidi co jezděj na koních maj k tý přírodě vztah a myslí si, že přespát venku jim nevadí.“ (Stáj 2, řádek 103)

Zajímavé je, že jedna z majitelek potvrdila, že ačkoliv ubytování nabízejí, není využíváno primárně klienty, kteří přijedou kvůli jízdě na koni. Využívají ho hlavně rodiny a páry, kteří přijedou kvůli přírodě, památkám a již zmiňovanému klidu. Na druhou stranu, možnost ubytování je zatím relativně nová a možná se okolnosti ještě změní.

„Překvapivě ani moc ne. Sice to tu funguje teprve rok, ale z těch všech rodin a páru, přijela vyloženě kvůli ježdění jen jedna rodina. Zbytek hlavně kvůli té přírodě a klidu. Člověk je tu se zvířatama a odpočine si.“ (Stáj 3, řádek 180) ... „Jelikož máme stáj na krásném místě v srdci Českého středohoří, přijížděj i lidi, co třeba o těch koních moc neví, ale jsou uchvázeni naší přírodou a tím klidem.“ (Stáj, řádek 176)

Co se týče nabídky, ubytování je aktivně využíváno jak jezdci, tak i lidmi, co přijedou kvůli klidu i zvířecí společnosti, avšak není podmínkou jízda, nebo péče o koně. Nejvíce atraktivní je ubytování s vlastním zázemí (kuchyň, koupelna, apod.). Všechny tři majitelky se shodly, že nejčastěji ubytování využívají jezdci, které osobně znají.

- **Hipoturisticky oblíbené lokality**

České středohoří patří k zajímavým a turisticky atraktivním místům v České republice. Kromě jejího nejvyššího bodu – Milešovky, se pyšní i mnoho dalšími vrcholy, jako je třeba Lovoš, Máchův oblíbený Radobýl nebo Hazmburk. Tato část kapitoly se zabývá oblíbenými hipoturistickými cíli v Českém středohoří.

„My máme na internetu, tenkrát můj manžel vybuřoval asi sedm tras, který těm lidem nabízel, takže oni, když viděli ty trasy, tak si některou vybrali, někdy to šlo jim vyhovět, někdy nešlo. Tady je super, že se dá objet zdejší kopec z několika stran, dá se jet ke kamenolomu, dolu do údolí. V okolí se tu dá vyjet na Lovoš a dokonce i na Milešovku.“ (Stáj 1, řádek 32)

Je evidentní, že často není na prvním místě samotný cíl výpravy, ale jsou v tom i emoce. Shodně všechny tři majitelky opět potvrdily, že lidem bylo často lhostejné, jakým směrem a na jaké místo se vydají, ale spíše ocenili čas v přírodě a s koňmi, který má pozitivní dopad na jejich psychiku a náladu.

„Znám ale krásný cesty na hrad Doubravka, dá se jet k vodě, plavit a umýt koně. Těch cest okolo tu máme spousta, další hezkej vejlet je cesta do Jeníkova a mnoho dalších. Kousek máme lázeňský město Teplice, takže když přijedou lidi a nechaj si tu koně, můžou to proložit i nějakou kulturně poznávací činností.“ (Stáj 2, řádek 116)

Na Českém středohoří je krásné, že kamkoliv se vydáte, máte nespočet možností k poznání nových míst. České středohoří se pyšní kromě svých vrcholů také množstvím hradů a zámků, královských měst, muzeí a dalších kulturních památek, které stojí za to z koňského sedla navštívit.

„Máme ale nedaleko rozhlednu pod kterou se dá vyjet na koni, nacházíme se v CHKO, takže už jen pohled z některých míst dolu do údolí směrem na Litoměřice je krásnej. Hodně rádi jezdíme do těch Zubrnic, ale to spíš s našema dětma, co už to ovládaj.“ (Stáj 3, řádek 198)

Ačkoli je historie Českého středohoří dlouhá, dokáže uchvátit svou krásnou přírodou i dnes. Je nespočet míst, které se dají z koňského sedla navštívit, což dělá tuto aktivitu atraktivní.

- **Nedostatky v oblasti hipoturistiky v Českém Středohoří**

Tato část se zkoumá, co by se v hipoturistice dalo změnit a pomohlo jejímu vývoji, nebo aspoň vytvořilo příjemnější prostředí pro momentální komunitu jezdců a lidí zajímajících se o tuto aktivitu.

„Lepší přístup na louky, ale chápu ty zemědělce, že si to tam nechtěj pustit. Maximálně co mě teď tak jako napadá, tak edukovat víc řidiče a motoristy, že jsme taky součástí silničního provozu a jak se k nám mají chovat.“ (Stáj 1, řádek 66)

Je zřejmé, že jedním z největších problémů je přecházením luk a lesních cest, které patří do soukromého vlastnictví. Tento fakt velmi kontrastuje s počátky hipoturistiky, kdy bylo míst pro vyjížďky mnohem více. Majitelům pozemků často není příjemné, že jejich louky udusávají kopyta koní, někteří majitelé své pozemky oplotí, jiní volají policii.

„U nás to je blbý s těma přístupama na louky. V okolí jich tu je hodně a krásnejch, ale moc nás tak nikdo nechce pustit. Druhá věc je, že musíme projít celou vesnicí, než se na pořádnou louku nebo cestu dostanem.“ (Stáj 2, řádek 121) ... „Jsme tu kousek od rychlostky, takže s těma autama to taky není vždycky snadný. Koně už jsou většinou zvyklý, ale někdy kolem nás projíždí rychle. Takže asi větší respekt ze strany řidičů k jezdcům.“ (Stáj 2, řádek 123)

Jedním z faktů je také nedostatečná edukace řidičů aut a dalších motorových vozidel, které mohou koně vyděsit. Koně jsou živá zvířata a potřebují citlivý přístup. Někteří automobily nevnímají, ale jsou i koně, kteří se bojí a dokaží poté svého jezdce shodit, což může být zdraví nebezpečné. Majitelky potvrdily, že se spousta řidičů chová ke koním bezohledně, někdy při projíždění dokonce zrychlí nebo zatroubí.

„Naše stáj leží v super místě, jsem tu schovaný a na konci vesnice. Ať už se rozjedem na jakoukoliv stranu, máme tam přírodu. Naštěstí nám tu nejezdí ani moc aut, hlavně místňáci a ty už vědej, že maj zpomalit.“ (Stáj 3, řádek 204)

Jedna z majitelek vyzdvihla ostatní obyvatelé vesnice, ve které se stáj nachází, jelikož jsou ohleduplní a už za dobu svého života ve vesnici vědí, jak se ke koním chovat. Bohužel zbylé dvě majitelky mají s motoristy negativní zkušenost.

- **Návrh digitálního mapování oblasti Českého středohoří**

Skrze České středohoří vedou stovky kilometrů jezdeckých stezek. Avšak poslední aktualizované mapy jsou staré přes pět let, v některých případech i více. Jedním z problémů v oblasti hipoturistiky jsou neaktualizované mapy. Autorku zajímalo, zda by byl o novou mapu zájem.

„Určitě, to zní moc zajímavě, na to se těšíme. Asi navigace, kontakt na místa, kde se dá ubytovat, aby si zavolal předem. Klidně nějaký fotky, protože lidi rádi koukají jak to tam vypadá a nějaký základní informace.“ (Stáj 1, řádek 71)

Industrializace a vývoj společnosti ovlivnil jezdeckví v mnoho směrech. Není neobvyklé, aby stezky časem nebyly zarostlé, vyasfaltované nebo jiným způsobem neprůjezdné. Jednou z věcí, která realizaci putování na koni ovlivňuje, jsou kartografické změny v mapách, které nebyly aktualizovány. Jezdci se často setkají s neprůjezdným místem, které se v mapě zdálo jako průchozí.

„Aplikace úplně supr, v podstatě mapa by byla super a aplikace nejlepší.“ (Stáj 2, řádek 128) ... „Dá se jet koni omejit kopyta atd. Máme tu spoustu vyjížděkových tras. Kontakty, ustájení, ubytování, jestli tam je možný postavit stan, dát koni napít.“ (Stáj 2, řádek 134)

Majitelky by aktualizaci map uvítaly a sami se nabídly, že by se rády na aktualizované mapě podílely, respektive by byly ochotny v mapě vyznačit své oblíbené stezky a kulturní památky v okolí. Po rešerši internetových i literárních zdrojů bylo zjištěno, že velké množství stájí, které zde byly zmíněny neexistují, nebo služby už několik let nenabízejí.

„Asi jo, to zní fajn. My už máme ty cesty v okolí hodně projety, ale třeba bych poznala i nějaký nový. Určitě kontakty, nebo odkaz na webový stránky, pro kolik osob a koní ubytování nabízejí, cena.“ (Stáj 3, řádek 209)

Za posledních 20 let se jezdeckví v mnoha směrech změnilo. Některé změny turistiku na koních ulehčily, např. digitální mapy v telefonech a navigace, možnost hledání kontaktů přes internet, nebo informace o kultuře dané lokality, skrze sociální sítě nebo internet. Na druhou stranu, přibylo mnoho silničních komunikací, pozemků v soukromém vlastnictví, které často jezdcům cestu kříží a ztěžují. Mapy oblasti už nejsou několik let aktualizované, a tak někdy dochází k momentu, kdy jezdci nemohou naplánovanou trasou projet, z důvodu nějaké překážky. Stáje nabízejí jak výcvik na jízdárně, tak i vyjíždky, nebo pro úplně nejmenší, lonžování či vodění. Všechny tři lokality nabízejí ubytování, dvě v apartmánu a jedna ve stanu. Tři majitelky se shodují v nedostatečné edukaci řidičů a problému zastaralých map, které nezobrazují nepřekonatelná místa.

8.2 Nabídka dalších služeb v oblasti hipoturistiky v Českém středohoří

Další služby, které stále nabízejí, je kromě putování po okolí i jezdecký výcvik. Ten je vřele doporučován každému, kdo by se putování chtěl zúčastnit, ale nemá žádné zkušenosti. Několik lekcí na jízdárně může klientovi poskytnout základy ovládání koně a správné polohy těla při jízdě. Někteří jezdci mají zájem pouze o výcvik na jízdárně s cílem zlepšení svých jezdeckých dovedností. Na druhou stranu spousta jezdců i laiků preferuje vyjížděky do přírody, které v nich budí pozitivní emoce. Lekce na jízdárně se konají jak pro jezdce, tak i pro koně. To znamená, že si jezdec zaplatí u trenéra nebo cvičitele lekci a on, jako více zkušený, koně učí novým dovednostem.

Kromě služeb ježdění stále nabízejí ustájení, jak boxové, tak i pastevní, kdy jsou koně nepřetržitě venku. V tom případě mají ve výběhu přístřešek, kde se mohou schovat před nepříznivým počasím, ale mimo to jsou nepřetržitě v ohradě.

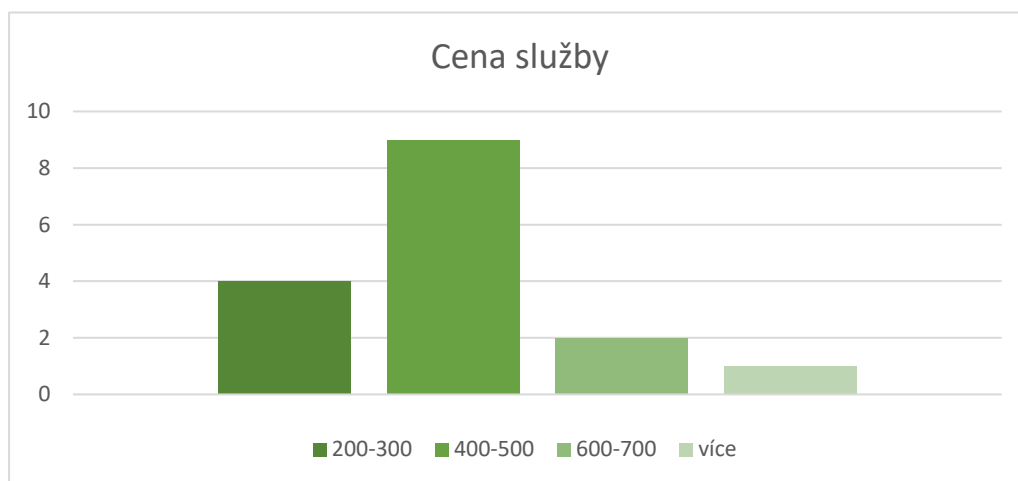
Všechny stále této studie, ale i mnoho dalších, nabízejí různé formy ubytování. V nabídce ubytování, které stále nabízejí, je možné přenocovat ve vlastním apartmánu, pokoji, anebo ve stanu. Mnohá místa se nacházejí blízko krajských nebo jiných velkých měst, takže není problém přespát i v hotelu nebo penzionu.

Další služby, které stále nabízejí, je hiporehabilitace neboli rehabilitace na koních. Tato forma ježdění je vhodná nejen pro rekonvalescenci těla i psychického zdraví, ale je vhodná i pro osoby s fyzickým nebo mentálním postižením.

8.3 Poptávka služeb v oblasti hipoturistiky v Českém středohoří

- **Cena služby**

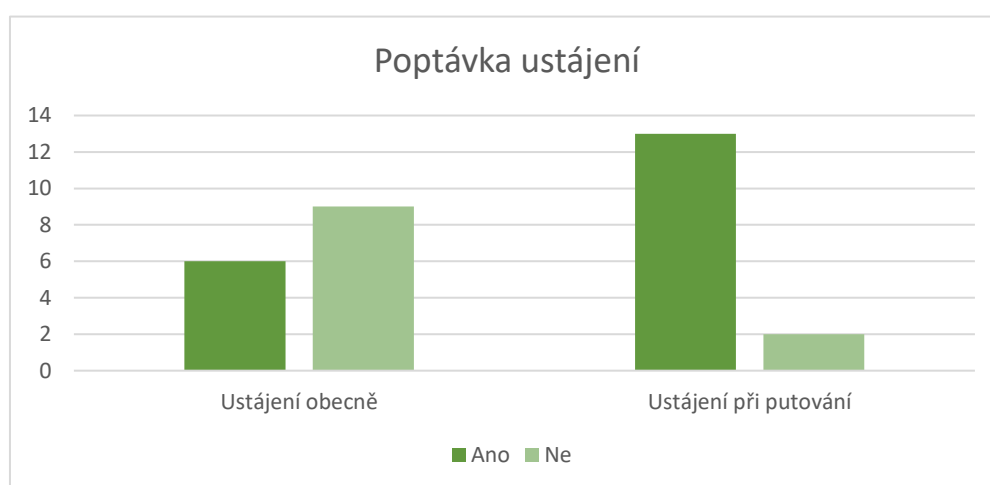
Co se týká ceny za službu, 9 respondentů z 15 dotazovaných by bylo ochotno za dvouhodinovou vyjížďku zaplatit částku v rozmezí 400-500 korun. Čtyři respondenti zvolili jako částku 200-300 korun. Oproti tomu, částku 600-700 korun by bylo ochotno zaplatit dva respondenti a vyšší pouze jeden.

Graf 3: Cena služby

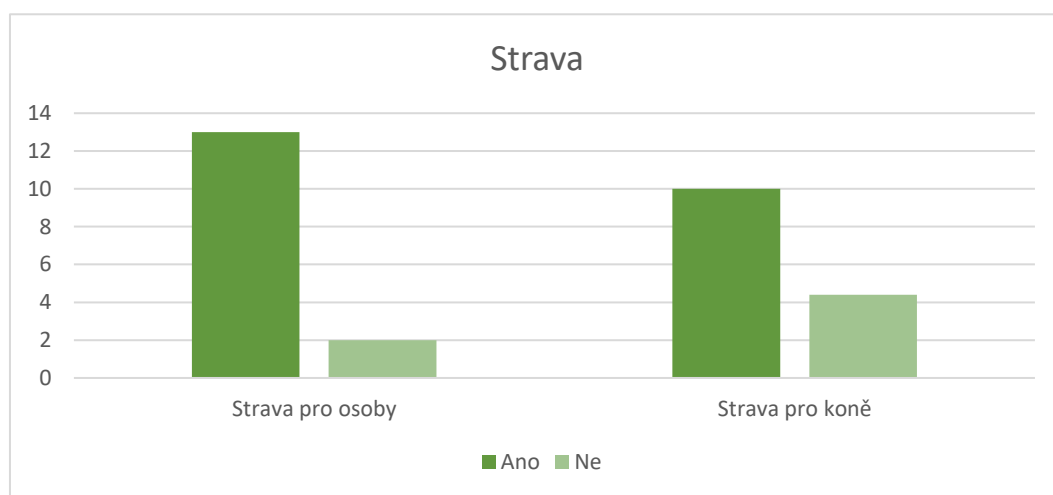
Ceny služeb společně s inflací stoupají. Vyjížďka stála kolem roku 2000 přibližně 150–200 Kč/h, dnes už to je v některých případech i pětinasobek. Finance jsou jedním z důvodů, proč mohou být klienti odrazeni od vyzkoušení této aktivity. Jelikož je k jízdě na koni nutná specifická výstroj, stává se tato aktivita finančně náročná.

- **Využívané služby**

Graf 4: Poptávka ustájení

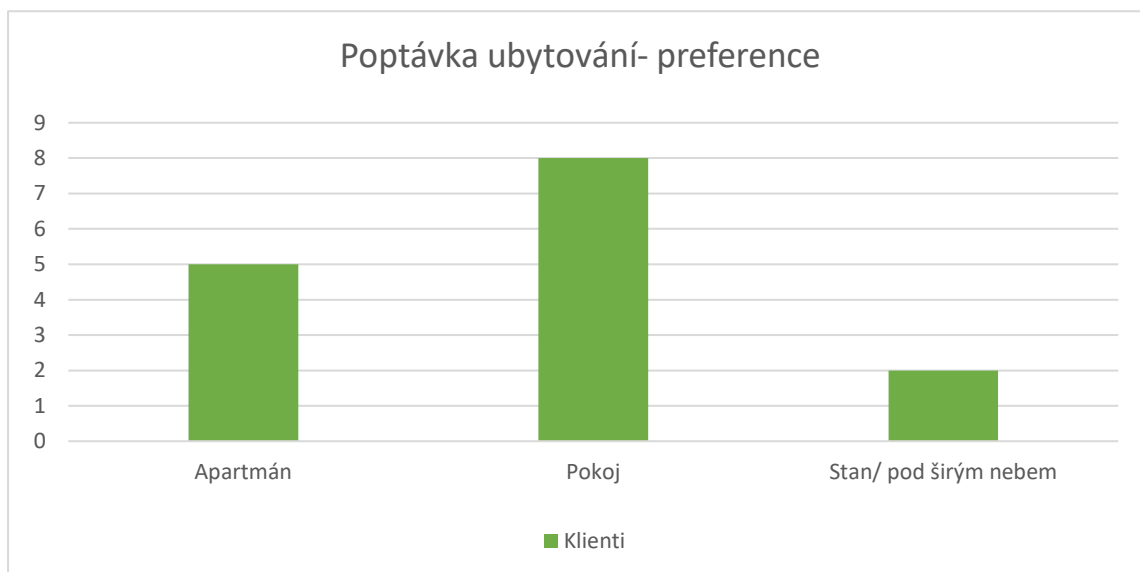
Z dotazovaných jezdců vlastní svého koně 6 jezdců a 9 nikoliv. Těchto 6 jezdců využívá ustájení po celý rok, a to ve své domovské stáji. Co se týče ustájení koní při vícedenním putování, využívá nebo by využilo 13 z 15 osob. Dvě zbylé osoby preferují přespání v přírodě, kde koně přiváží ke stromu, nebo si sebou v doprovodném autě vezou ohradník, který na místě postaví. Tento fakt je ovlivněn, již zmiňovanou nedostupností přespání téměř kdekoliv, což dříve bylo výrazně snazší. Vzhledem k tomu, že je České středohoří chráněnou krajinnou oblastí, je možné tábořit pouze v povolených oblastech. Často tedy dochází k situaci, kdy jezdec najde na mapě zdánlivě vhodné místo k přenocování, které se ovšem nachází na soukromém pozemku. Jezdci tedy preferují ustájení ve stájích, kde si to předem telefonicky domluví a nemusí řešit podobné situace.

Graf 5: Strava při putování

Další ze služeb, kterou by klienti uvítali, je možnost stravování v místě ubytování. Některé stáje tuto možnost nabízejí, ale je to velmi ojedinělé, většinou záleží na individuální domluvě s majitelem. Na druhou stranu, 5 jezdců se shoduje v tom, že rádo navštíví i město nebo obce v okolí a spojí návštěvu restaurace s kulturně-poznávací vložkou.

Co se týče stravy pro koně, všech 13 jezdců, kteří mají svého koně, nebo se aktivně jezdeckví věnují v klubu nebo u soukromého majitele, se shodují v názoru ohledně krmení pro koně na cestách. Jelikož koně mívají různé druhy krmení a vitamínových nebo minerálních doplňků, bylo by náročné vyžadovat toto všechno u hostitele. Z těchto důvodů si většinou jezdci dováží své vlastní krmivo pro koně. Z těchto třinácti jezdců se však 5 shoduje v tom, že někteří z jejich koní dostávají pouze oves nebo ječmen, což je ve stájích běžně dostupné, a pokud by si majitel nevyžadoval příliš velký příplatek, tuto službu by využili.

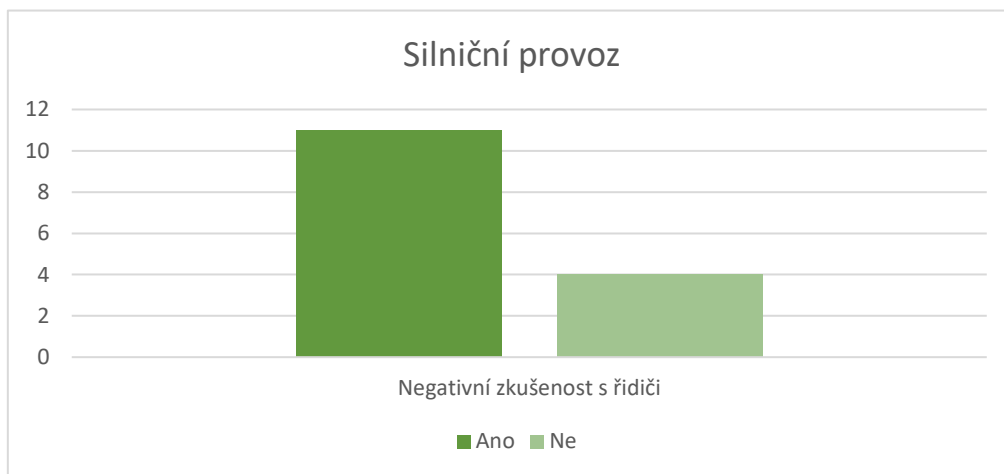

Graf 6: Poptávka ubytování – preference

Dále byly hodnoceny preference ubytování. Nejvíce, a to 8 respondentů, zvolilo možnost ubytování v samostatném pokoji. Apartmán by upřednostnilo 5 dotazovaných osob a 2 osoby zvolily možnost spaní ve stanu nebo pod širým nebem. Z dotazovaných se shoduje 7 v tom, že dříve v přírodě přespávali, ale časem se v blízkosti bývalých tábořišť postavila nová obydlí. Dalším nepříznivým důvodem byla momentální nedostupnost oblíbených míst dotazovaných, čemuž se tak stalo z důvodu výstavby nové komunikace v blízkosti místa. Přenocovat v přírodě s koňmi je náročnější na přípravu, a také na nalezení vhodného místa, kde nejsou turisté s koňmi rušeni, nebo omezováni.

- **Hipoturistika a její nedostatky**

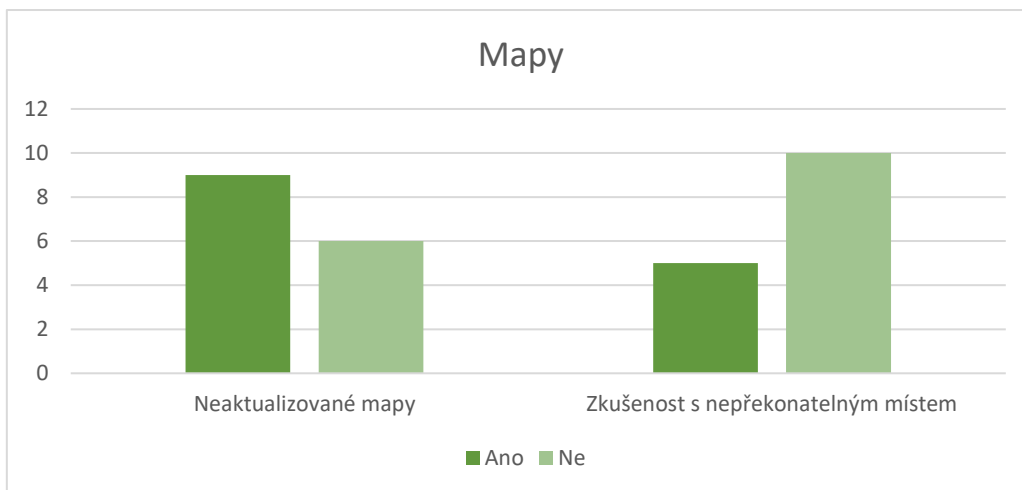
Respondenti, kteří se turistice na koních aktivně věnují, se shodují v názoru nedostatečné edukace řidičů. Jezdci jsou také účastníky silničního provozu, bohužel je velká část řidičů nerespektuje, předjíždí a projíždí kolem koní ve velké rychlosti. Koně jsou živými zvířaty a tato skutečnost je může vyděsit. V tomto případě může dojít k ohrožení jezdce a jeho pádu. Většina respondentů potvrdila zkušenost s troubením aut při projíždění kolem koní, což je dalším zlozvykem řidičů.

Graf 7: Silniční provoz

Ze všech dotázaných, se 11 shoduje v negativní zkušenosti s řidiči, v podobě rychlé jízdy v blízkosti koně nebo troubení.

V neposlední řadě, vidí respondenti, stejně jako majitelky, problém v neaktualizovaných mapách. 4 z 15 respondentů potvrdilo zkušenost, kdy je mapa zavedla do slepého místa, jelikož danou oblastí již cesta nevede, protože byla např. vyasfaltována, časem zarostla, nebo momentálně prochází soukromým pozemkem, který je oplocený. Co se týče hipoturistiky všeobecně, většina jezdců se shoduje v nedostatečné aktualizaci map.

Graf 8: Mapy

Respondenti se shodují s nespokojeností v momentální dostupnosti map hipostepek v Českém středohoří. Z dotazovaných 9 odpovědělo pozitivně, aktualizaci map by ocenili. Negativní zkušenost s použitím neaktualizované mapy mělo 5 osob.

Odpovědi jezdců i jezdkyň se shodují s majitelkami stájí v momentálních úskalích této aktivity. Všichni aktivní jezdci i majitelky by uvítali větší respekt od řidičů, přístupnost přírody a lesů, v neposlední řadě aktualizovanou mapu hipoturistických stezek v Českém středohoří.

9. Diskuse a závěr

Tato práce se nejprve věnuje turistice obecně, její historii a složkám, z kterých turistika na koních pramení. Navazovala kapitola o Českém středohoří, jeho struktuře, možnostech turistického využití a obecným informacím o dané lokalitě. Další část se věnovala samotnému putování na koních a jeho možnostech nejen v České republice, ale i zahraničí. Byla nastíněna podstata putování na koních a jeho roli a oblíbenost v Českém středohoří.

Cílem této práce bylo zmapovat momentální nabídku stájí v oblasti hipoturistiky v Českém středohoří. Další kapitola byla věnována poptávce klientů.

Pro výzkum byly zvoleny tyto metody, polostrukturovaný rozhovor a dotazník s většinou uzavřených otázek. Poslední tři otázky byly otevřené a jejich cílem bylo zjistit momentální spokojenost se službami.

Výzkumná část je věnována třem hloubkovým polostrukturovaným rozhovorům s majitelkami stájí, které se turistice na koních věnují. Rozhovorem zkoumaný soubor byla skupina patnácti respondentů.

Zjistili jsme, že momentální nabídka je rozmanitá a nabízí služby jak pro začátečníky, tak i pro pokročilé jezdce. Co se týče vývoje této aktivity, největší změny majitelky vnímají ve změně mentality jezdců. Sport je všeobecně ovlivňován i dalšími vnějšími vlivy, jako je politika, marketing, reklama atd. Z této aktivity se stal z velké části business, který uvádí do pozadí hlavní myšlenku této aktivity, a to souznění jezdce s koněm a pohybu v přírodě. Stáje kromě ježdění, o které je největší zájem u rodin s dětmi, nabízejí i mnoho dalších služeb. Těmito službami je např. ustájení, výcvik jezdce, koně, nebo obou, jezdecké kroužky pro děti, péči o koně, veterináře nebo kováře.

Dle výsledků je zřejmé, že velký zájem u klientů je i o ubytování. Výsledky potvrzují, že jezdci upřednostňují pohodlí a ubytování v apartmánech či samostatných pokojích. Dvě z dotazovaných majitelek nabízí ubytování v apartmánech a je zřejmé, že v kontrastu se třetí majitelkou, která nabízí pouze místo k přespaní ve vlastním stanu, nebo pod širým nebem, je zájem o ubytování v budově výrazně větší zájem. Výhodou ubytování ve vnitřních prostorech je i pro majitele, a to ve větší poptávce, která je nejen u jezdců, ale i veřejnosti, která poptává pobyt v přírodě, ačkoliv nevyžaduje jezdecký výcvik nebo vyjížděku.

Jedním z problému realizace hipoturistiky v Českém středohoří jsou neaktualizované mapy. Na rozdíl od jiných krajů, kde dochází k průběžnému obnovení stezek a tvoření nových. Veghova (2013) uvádí ve své bakalářské práci několik hipoturistických tras, vedoucí skrze střední Čechy. V mapě jsou vyznačeny stáje, města a nebezpečná místa k překonání. Podobná mapa existuje

i pro České středohoří, avšak je zastaralá a spousta stájí na trase se již turistice na koních nevěnuje nebo zanikla.

Je zřejmé, že nedostatek hipostezek tíží více jezdců, Hlubuček (2010) ve své bakalářské práci navrhl vznik nové hipostezky na Českolipsku. Trasu pro ověření předem projel na kole, čímž si ověřil její průjezdnost a vizuálně zkontroloval, zda jsou podmínky pro průjezd koní ideální. Tuto situaci by mohla vyřešit nová, aktualizovaná mapa hipostezek v Českém středohoří. Majitelky by uvítaly digitální podobu, nejlépe aplikaci. V této mapě, by byly aktualizované informace, jelikož v dosavadních mapách spousta míst již neexistuje, cesty zarostly, byly vyasfaltovány, nebo vedou přes soukromý pozemek, který byl oplocen. Jeho průjezd byl tak znemožněn. Nová mapa, by mohla kromě hipostezek zobrazovat i místa, kde se dá s koňmi přenocovat, kontakty do stájí a fotografie jejich stáje a služeb které poskytují. Dále místa, kde se dá občerstvit, nebo kde je špatně překonatelná překážka. Pokud by se na tvorbě podílelo více jezdců a každý by přispěl znalostmi své oblasti, nejen hipostezek, ale i kulturních složek, vznikla by mapa, která by se dala opět aktivně využívat a přinesla by náměty budoucích putování pro nadšence do hipoturistiky. Jedním z problému, s kterými se jezdci často stýkají je nedostatečná edukace a nerespektování ze strany řidičů. Často kolem koní projíždí rychle a můžou tak koně vylekat, poté v některých případech následuje pád jezdce, nebo jezdce i s koněm. Dvě majitelky se s touto skutečností ztotožňují, třetí majitelka se s tímto problémem nesetkává. Její stáj se nachází v malé vesnici, jejíž obyvatelé jsou již na koně zvyklí, kolem koní projíždí v nízké rychlosti a chovají se k nim s respektem.

Ve druhé části studie bylo realizováno dotazníkové šetření, kterého se zúčastnilo 15 respondentů ve věkovém rozpětí 15-52 let s různými jezdeckými zkušenostmi. Tyto dotazníky sloužily k zjištění momentální poptávky o turistiku na koních. Respondenti své odpovědi zaznamenávaly do dotazníků s většinou uzavřených odpovědí. Poslední tři otázky měl otevřenou odpověď a měly vyhodnotit momentální spokojenost s dostupností a nabídkou služeb v oblasti hipoturistiky v Českém středohoří. Většina respondentů se vyjížděním na koních věnuje nepravidelně. U jezdců to bývá primárně z důvodu většího zájmu o sportovní jezdectví a u lajků z důvodu financí. K ježdění na koni je nutné vystrojít nejen sebe, ale i koně, což je finančně náročné. Majitelky i respondenti se ve velkém množství odpovědí shodují. Dotazovaní se také shodli v nerespektování jezdců ze strany řidičů. Dále také prokázali nespokojenost s nedostatkem kartografického materiálů pro danou oblast.

V závěru praktické části jsou shrnuty výsledky, jak rozhovorů, tak dotazníků. Cíle této práce byly naplněny, nabídka a poptávka v oblasti hipoturistiky v Českém středohoří je rozmanitá, i když má své nedostatky.

10. Použitá literatura

- ANDRLOVÁ, M. (2008): *Na koni křížem krážem po Česku*. Nakladatelství Fragment. ISBN: 80-253-0569-4
- BLASHFORD-SNELL, C.J.; O'REILLY, C. (2015): *Horse travel hand book*. Long Riders Guild Pr. ISBN 9781590480069
- BURDOVÁ, M. (2003): *Endurance: sport bez hranic*. Žďár nad Sázavou: JK Amigo. ISBN 978-80-907127-2-0
- ČELIKOVSKÝ, S; DEMETEROVIČ, E. (1988): *Encyklopedie tělesné kultury*. Praha: Olympia. ISBN: 80-7096-046-9
- DAVID, P.; LUDVÍK, P.; SOUKUP, V. (2015): *Malý špalíček výletů, Ústecký kraj*. Praha: S & D. ISBN 978-80-868-9970-1
- FÁBERA, J.; HOLUBÁŘOVÁ, H. (2015): *Nové rozhledny ČR*. Praha: Grada
- HARKRADER, L. (2020): *Horse-riding instructor*. Oxford: Capstone global library Ltd. ISBN 9781474781329
- HAVELKA, O. a kolektiv (2011): dostupné z:
<https://is.muni.cz/elportal/estud/fsps/js07/turistika/ch08s01.html>
- HLUBUČEK, D. (2010): *Horse trail*. Bakalářská práce. Praha: Univerzita Karlova, pedagogická fakulta. Vedoucí práce: PaedDr, Marie Hronzová.
- HOLLÝ, K. (2003): *Jezdecká turistika*. Montanex: Ostrava. Kůň v životě ISBN: 807225104X
- HRBATA, Z. (1999): *Romantismus a Čechy*. Jinočany: H&H. ISBN: 978-80-86022-58-1
- HŘEBÍČKOVÁ, S.; ONDRÁČEK, J. (2007): *Cykloturistika*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-4443-2
- HURYCHOVÁ, A. (1976): *Turistika II*. Brno: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně, fakulta pedagogická.

- KOLÁČEK, L.Y. (2014): *České středohoří, tajemné stezky*. Praha: Regia. ISBN 978-80-87866-03-0
- KOSSL, J.; ŠTUMBAUER, J.; WAIC, M. (2018): *Kapitoly z dějin tělesné kultury*. Praha: Karolinum. ISBN 9788024634203
- KERUMOVÁ, L.; MARKVART, K. (2003): *Metodika značení jezdeckých stezek*. Praha: nepublikováno
- LEHKÝ, I.; SÝKORA, M. (2017): *Kalich a Panna. Hrady Jana Žižky*. Most: Ústav archeologické památkové péče severozápadních Čech. ISBN 978-80-86531-17-5
- MARŠÁL, J.; PODHORKÝ, M.; TOUŠLOVÁ, I. (2011): *Toulavá kamera, díl 13*. Praha: Freytag & Berndt. ISBN 978-80-7445-062-4
- MOSER, F. (1986): *Pěší turistika*. Praha: Olympia. ISBN 978-80-210-4361-9
- NAUERT, C.G. (2006): *Humanism and the Culture of Renaissance Europe*. Cambridge: Cambridge University. ISBN-13–978-0521547819
- NESVARBA, M.; RÖSSLER, J. (2000): *Lovosice, paměť města*. Lovosice: Městský úřad. ISBN 80-239-3706-5
- NEUMAN, J. a kol. (2000). *Turistika a sporty v přírodě*. Praha: Portál. ISBN 8071783919
- SEEMANN, P. (2021): *Komunikačné techniky*. Žilina: Žilinská univerzita. ISBN 9788055417936
- SVOBODA, J. (1974): *Zázračné České středohoří*. Ústí nad Labem: Imagine media s.r.o. ISBN 9788090551121
- SVOBODA, J. (2017): *Tajemství Českého středohoří*. Ústí nad Labem: Imagine media s.r.o. ISBN 978-80-905577-0-7
- ŠPIČÁKOVÁ, H. (2009): *Hipoturistika, včera a dnes, tady a tam. Hipoturistika jako forma rekreace, lesní hospodářství, ochrana přírody a krajiny, fakta a střety*. Kostelec: Lesnická práce.

VEGHOVA, L. (2013): *Cestovní ruch a hipoturistika – specifika, podmínky a význam pro rozvoj oblasti*. Bakalářská práce. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje. Vedoucí práce: PhDr. Jaroslava Kroupová a Ing. Jan Hrstka.

VYŠKOVSKÝ, J. (1997): *Turistika a sporty v přírodě*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 80-210-1552-7

Internetové zdroje:

APOSTOLAKI, P. (2020), dostupné z:

- https://www.idnes.cz/cestovani/po-cesku/konska-turistika-v-cesku-pardubicky-kraj-hrebcin-kladruby-konske-stezky-hipostezka-hipoturistika.A200610_100427_po-cesku_hig

ZÍDEK, P., dostupné z:

- <http://konskaturistika.cz/>

ANDRLOVÁ, M., dostupné z:

- <https://kct.cz/turistika-na-koni>

NETPROMOTION, dostupné z:

- <https://www.idatabase.cz/hledani/?s=st%C3%A1je&r=6>

Klub českých turistů

- <https://www.kct.cz>

Závod Král Českého středohoří

- <https://www.kralceskehostredohori.cz>

Destinační agentura Českého středohoří, o.p.s.

- <https://www.stredohori.cz>

Seznam obrázků:

Obrázek 1: Popis sedla (zdroj: kone-spoll-estranky.cz):.....	18
Obrázek 2: Popis uzdečky, (zdroj: equos.cz)	19
Obrázek 3: Značení jezdeckých stezek, (zdroj: jezdecka-turistika.sothis.cz)	20
Obrázek 4: Poloha Českého středohoří v České republice, zdroj: (en.wikipedia.org).....	22
Obrázek 5: Mapa CHKO České středohoří, zdroj: (ceskestredohori.ochranaprirody.cz).....	23

Seznam příloh

- Příloha č. 1: Osnova rozhovoru
- Příloha č. 2: Rozhovor ve Stáji 1
- Příloha č. 3: Rozhovor ve Stáji 2
- Příloha č. 4: Rozhovor ve Stáji 3
- Příloha č. 5: Dotazník

Příloha č. 1

Osnova rozhovoru

V rozhovorech se střídavě objevují otázky autorky, které jsou psané kurzívou a vždy na začátku označeny tímto způsobem: „*V:*“. Tyto otázky se vždy střídají s odpověďmi respondentek.

Otázky:

- Jak dlouho vedete stáj a jaké změny za tu dobu vnímáte?
- Jaké typy putování/ vyjížděk nabízíte?
- Z jakého důvodu si myslíte, že je zrovna tento typ nejoblíbenější?
- Mohou se u vás klienti ubytovat?
- Přinesla Vám nabídka ubytování více klientů
- Jaká věková kategorie je u klientů nejvíce zastupována?
- Jaké cíle jsou hipoturisticky nejvíce oblíbené/ navštěvované?
- Co Vám z pohledu hipoturistiky v okolí chybí?
- Využili byste mobilní aplikaci s trasami, označenými tábořišti, kontakty na stáje atd.?
Co by v ní nemělo chybět?

Příloha č.2

Stáj 1

V: Jak dlouho vedeš stáj a jaké změny za toto období vnímáš?

Na koních jezdím už 16 let, ale stáj vedu od roku 2016. Tenhle ranč vybuodovala rodina mého manžela. Spustilo se to tu snad už kolem roku 1999. Postupně se to tu budovalo, jsme první ranč v severních Čechách, kterej importoval americký koně, takže můj tchán byl snad jeden z prvních jezdů taky westernu tenkrát. Takže ta historie ať už westernu nebo anglie tady sahá hodně daleko. Takže koně tady byli, ale tím, že nám ty koně stárnou, tak postupem času odchází, takže někteří už nejsou mezi náma, ale čekáme teď brzy nový přírůstky.

V: A jaké vnímáš změny?

Nejdřív jsem dělala anglický ježdění a teď vlastně asi za posledních 5 let se věnuju westernovému ježdění a tam je ten přístup ke koním úplně jinej, mně se překopali kompletně všechny základy, co jsem se kdy naučila. Spoustu věcí sem začala dělat jinak a jsme víc v takový harmonii. A snažim se přistupovat víc přirozeně.

V: Takže si myslíš, že se to pro tebe hodně změnilo z psychologický stránky?

Je to hodně o psychologický stránce.

V: A jaké změny tedy vnímáš celkově?

Vnímám změny v nastavení těch stájí. Postupem času se z toho stává větší a větší business. Ono jen když si vezmeš, kolik teď stojí víkend na závodech a kolik stál před patnácti lety, když jsme jeli na první hobby závody. Hobby byly prostě o tom, že jsme si to užili, že jsme se ráno těšili na závody, že nám vždycky trenéři zastavili pro něco na benzínce a bylo to hodně o kamarádství. Dneska to je o vybavení a o tom jakýho máš koně než o tý atmosféře. Ty lidi se na těch závodech znali a bylo to jiný. Já dneska ty lidi na závodech pozdravim a oni mě zpátky ne. Ať už jde o sport nebo putování, celkově se hodně změnil přístup lidí. Taky se určitě hodně změnil přístup rodičů. Děti nejsou vedeny k tomu svůj kroužek, ať už u koní nebo jiný brát zodpovědně. Docházka je všelijaká, kolikrát se ani neomluví, že nepřijdou. Sama si pamatuju, že jsem měla takovou krizi a rozhodovala jsem se, protože jsem zrovna začala závodit se psem, jestli pes nebo koně. A tenkrát jsem cejtla, že ty koně nejsou úplně na prvním místě, tak jsem šla za mamkou, že asi skončim s koňma a ta mi to nedovolila. Řekla, že se tomu věnuju dlouho a vložila jsem do toho spoustu energie, tak by to byla škoda. Takže mě dokopala k tomu u toho zůstat, za což sem jí hrozně vděčná. Jak jsem už říkala, je to hodně o těch rodičích a jak to zvíře vnímaj. Je to přece živej tvor.

V: Jaké typy putování nabízíte?

My máme na internetu, tenkrát můj manžel vybudoval asi sedm tras, který těm lidem nabízel, takže oni, když viděli ty trasy, tak si některou vybrali, někdy to šlo jim vyhovět, někdy nešlo. Tady je super, že se dá objet zdejší kopec z několika stran, dá se jet ke kamenolomu, dolu do údolí. V okolí se tu dá vyjet na Lovoš a dokonce i na Milešovku. I když ke konci už se jde hodně krokem a těm koní to není moc příjemný, protože v některých pasážích jsou velké kameny. Nejčastěji s lidma jezdíme na krokovky nebo i delší vyjížďky po okolí.

V: Mohou se u vás klienti i ubytovat?

Ano, máme tu apartmán, dřív to byl byt pro ošetřovatele. Vzniklo to tu až za covidu. Už jsme o tom dlouho mluvili, ten byt nebyl obsazený, měli jsme ho pro svoje účely, a tak jsme si řekli, proč ho na léto nepronajmut.

V: A myslíš si, že vám nabídka ubytování přinesla i víc jezdeckých klientů?

To určitě. Ti klienti chtěli jít jezdit skoro vždycky. Nejdřív jsem se bála, jestli to bude fungovat, ale manžel mě uklidnil, že tu je přece hezká příroda a ty lidi sem přijedou rádi. A oceněj, že tu jsou sami a mají tu klid.

V: Jaká věková kategorie u klientů byla nejčastější?

Určitě rodiny s dětma a páry. Když se teda bavíme o ubytování a třeba pak i svezení. Co se týče turistiky, tak to byli překvapivě nejvíce ženský. Třeba 20-30 let, co už třeba na koních jezdili, ale časem byli přednější jiný věci a přestali jezdit. Ty měli velké zájem o to ježdění.

V: Takže to nejvíce byly ženy, co už nějakou zkušenost měly?

Ano, tak 70% co už jezdili a zbytek co chtěl zkusit poprvé, nebo úplní začátečníci.

V: A co muži?

Těch tu pár bylo, ale velmi minimálně. Je to asi bohužel stereotyp, ale většina lidí bere koně jako holčičí sport.

V: Jaké další služby nabízíte?

Samozřejmě ustájení, máme tu několik boxů a krásné pastviny. Máme i svojí jízdárnu, která je využívána pro výcvik koní a lonžování.

V: Jaké cíle jsou hipoturisticky nejvíce oblíbené/navštěvované?

Asi nejčastěji jezdíme tady kolem Lovoše, ono to je i nejbliž, takže když má člověk jen třeba hodku času, tak je to nejlepší.

V: A myslíš si, že je to tím, že to tady lidi z okolí znají a chtějí to místo poznat i z koňského sedla?

Asi i místo který znaj a oni jsou unešený už jen tou přírodou, už jen těma stromama, jakmile tady vylezem. Šlo o ten vztah s přírodou a chtěli ten klid v tom lese, to mi spousta lidí říkalo.

V: Co Ti z pohledu turistiky na koních v okolí chybí?

Lepší přístup na louky, ale chápu ty zemědělce, že si to tam nechtěj pustit. Maximálně co mě teď tak jako napadá, tak edukovat víc řidiče a motoristy, že jsme taky součástí silničního provozu a jak se k nám mají chovat.

V: Využila bys mobilní aplikaci s trasami, označenými tábořišti, kontakty na stáje atd.? Co by v ní nemělo chybět?

Určitě, to zní moc zajímavě, na to se těšíme. Asi navigace, kontakt na místa kde se dá ubytovat, aby si zavolal předem. Klidně nějaký fotky, protože lidi rádi koukaj jak to tam vypadá a nějaký základní informace.

Příloha č.3

Stáj 2

V: Jak dlouho vedeš stáj a jaké změny za tuhle dobu vnímáš?

No asi 14,15 let, takže to začalo tak, že tady všude (*ukazuje kolem sebe, sedíme venku*) byla tráva do výše pasu. Dřív tady bydlela babička s dědou, když jsem to tu převzala, tak jsme támhle dole postavili přístřešek a postupně rozdělovali ty ohrady, a metodou pokus omyl, kdy se třeba koně někdy pokopali a tak, jsme to tu postupně začali rozdělávat, ty výběhy a dostavovat s přicházejícíma koňma další přístřešky až z toho samovolně vznikl nákej i docela bych řekla velké areál.

V: A co se týče těch změn?

Tak tím, že sem tady začínala sama a přišla sem ke mně jedna kamarádka, která měla 4 koně, na ní se nabalily náky její kamarádky, takže jsme tu začínaly pohromadě, jako víc bab a nebylo to vůbec v té době koncipovaný jako formou ustájení, takže jsme se prostě složili a každý koupil svůj balík, někdo kydal, někdo krmil. No a pak je to asi prostě lidskej faktor, na nějaký cestě selže, takže začali vznikat třenice typu, kdo sežral víc sena a kdo víc vykydal a nevím co všechno. Takže jednou z prvních změn bylo, že z toho „pojďme to dělat všechno dělat dohromady rovným dílem“ vzniklo po nějaký době fungování, se to prostě změnilo na „já jsem tady pán a bude dělat to co určim a co řeknu“, protože to už nešlo jinak udržet.

V: Jaké služby nabízíte?

Kromě ubytování, který jen venku, tak i boxové ustájení pro koně a pastevní ustájení. V pátek odpoledne je vyhrazenej čas pro klienty na výcvik na jízdárně, nebo na vyjížďku. Jízdárnu máme hezkou, skokovej materiál a kruhovku.

V: Jaké typy putování nabízíte?

S dětma z jezdeckýho kroužku jezdíme na vyjížďky po okolí. Co se týče zákazníků, tak na ty je vyhrazenej čas v pátek odpoledne. Je možný jet na vyjížďku po okolí, umístění týhle stáje je super v tom, že jsme schovaný a nejsme vidět od cesty, ale co se týče vyjížďek, tak je to trochu pitomý, protože máme všude okolo silnice, můžeme jezdit jen na dvě strany, na jednu jsou sice krásný louky, ale tam nás nepustěj a na poslední je vesnice. Když chcem jet na pořádnou vyjížďku, musíme přejít celou vesnicí po silnici anebo musíme přejít rychlostku. S klientama chodíme nejvíc na krokovky po okolí, na to to tu je docela hezký

V: Mohou se u vás klienti ubytovat?

Jo, už jsem psala i do několika skupin na internetu. Máme tu prostor, kde je možný si postavit stan. Sice nemáme volný dům nebo pokoje, ale tohle úplně stačí. Pokud člověk přijede při putování, tak stejně jen přespí a druhý den zas jede. Lidi, co jezděj na koních maj k tý přírodě vztah a myslí si, že přespát venku jim nevadí.

V: Přinesla Ti nabídka ubytování více klientů?

Jelikož nenabízíme ubytování budově, není to bohužel tolik frekventovaný. Ale lidí na ježdění je dost, zájem je velkej, pro lidi to je nevšední zážitek.

V: Jaká věková kategorie je nejvíce zastupována?

Nejvíc jezděj rodiny, který chtěj, aby si zajezdili jejich děti. Mám na to vyhrazenej jeden den v tejdnu, kdy jezdá hlavně lidi, co si zaplatěj ježdění.

V: Jaké cíle jsou hipoturistiky nejvíce oblíbené/ navštěvované?

S lidma co i přijou zajezdit se většinou nedostanem zas tak daleko, protože to jsou často začátečníci a jezdíme hlavně v kroku. Ačkoliv je to tu v okolí docela komplikovaný s dopravou, je tu hodně krásnejch míst, kam se dá dojet. Znáám ale krásný cesty na hrad Doubravka, dá se jet k vodě, plavit a umýt koně. Těch cest okolo tu máme spousta, další hezkej vejlet je cesta do Jeníkova a mnoho dalších. Kousek máme lázeňský město Teplice, takže když přijedou lidi a nechaj si tu koně, můžou to proložit i nějakou kulturně poznávací činností.

V: Co ti z pohledu hipoturistiky v okolí chybí?

U nás to je blbě s těma přístupama na louky. V okolí jich tu je hodně a krásnejch, ale moc nás tak nikdo nechce pustit. Druhá věc je, že musíme projít celou vesnicí, než se na pořádnou louku nebo cestu dostanem. Ale i v blízkém okolí je pár hezkejch cest. Jsme tu kousek od rychlostky, takže s těma autama to taky není vždycky snadný. Koně už jsou většinou zvyklý, ale někdy kolem nás projíždí rychle. Takže asi větší respekt ze strany řidičů k jezdcům.

V: Využila bys mobilní aplikaci s trasami, označenými tábořišti, kontakty na stáje atd.?

Co by v ní nemělo chybět?

Aplikace úplně supr, v podstatě mapa by byla super a aplikace nejlepší. Na facebooku existuje spousta skupin, určitě si to taky viděla, takže já sem tam taky psala, jelikož mám výběhy s přístřeškama a přístupem k vodě, pevnou ohradu apod. a přes sezónu je to volný, tak jsem taky už nabízela, že je možný přijet, šoupnout si tam ty koně, přespát, opíct si buřta a udělat výlet do Teplic. Jenom víceméně jde o to, na jaký trase ta stáj je. Tady je to pitomý kvůli těm silnicím, dá se to samozřejmě, jsou tady krásný cesty, Doubravka, dá se tam jet na koni. Dá se jet koni omejt kopyta atd. Máme tu spousta vyjížďkových tras. Kontakty, ustájení, ubytování, jestli tam je možný postavit stan, dát koni napít.

Příloha č.4

Stáj 3

V: Jak dlouho vedeš stáj a jaké změny za tu dobu vnímáš?

Ke koním jsme se přestěhovali na konci ledna roku 2000. Dřív jsme měli koně v Týnci, ale sami jsme museli za koňma dojíždět, protože jsme bydleli jinde. Nakonec se nám podařilo náš stávající dům pronajmout a mohli jsme se přestěhovat do nového, kde jsme ve stejném areálu měli i stáje. Splnil se náš sen, a tak jsme se sestěhovali na jedno místo i s koníkama. Stáj teda vedu přes dvacet let a v posledních letech mi s jejím vedením pomáhá syn. Za tu dobu, co tu žijeme a fungujeme jako stáj, se to tu změnilo hodně. Pod rukama mi tu prošly desítky dětí a podoba stáje se taky hodně proměnila. Když jsme to tu pořídili, v budově, ve které mají nyní koně boxy byli ovce. Byl to původně ovčín a taky mu tento název zůstal dodnes. V uplynulých letech jsme se pravidelně vydávali s dětmi na putovní tábory. První jsme absolvovali už v roce 2000. Dřív to bylo prostě dobrodružství, neměli jsme ani tolik koní, takže půlka dětí jela na koních a druhá na kole a po úsecích se střídali. Ještě nás doprovázel můj partner s autem, kde vezl stany a jídlo pro koně a pro nás. Dneska už to bohužel takový není, dřív jsme prostě vzali koně, někam jsme dojeli, tam ho přivázali na vodítko ke stromu, přespali ve stanu nebo pod širákem, a pak zas jeli dál. Dneska každý pozemek někomu patří, to někde přeběhnem louku už by na nás pomalu volali policii. Další věcí je, že dříve nebyla pozemní doprava tak rozšířená jako dnes, a tak je v dnešní době blbý, že se musí přecházet frekventovanější silnice a tak. Toho se ty koně bojejí, což je nebezpečný, takže samozřejmě se sem tam splaší nějaké kůň. Na druhou stranu je super, že je to dneska o dost jednodušší v tom, že se dá lehce najít nějaký kontakt a fotky na internetu, předem si zavolat a všechno si zamluvit. Mapu má člověk v telefonu a nemusí sebou tahat tu velkou papírovou, která bejvala stejně k ničemu, když se člověk ztratil a nevěděl kde je.

V: Jaké typy putování/ vyjížděk nabízíte?

Největší zájem je vyjížděky v kroku nebo procházky s dětmi. Dřív jsme hodně jezdili na ty puťáky, to bylo super a mám na to hezký vzpomínky. Jezdili jsme na celý týden po okolí. Teď v rámci letních táborů jezdíme aspoň na jeden celodenní výlet do Zubrnice, kde k nám byli vždy vstřícní. Stačilo předem zavolat, připravili nám oběd a mají tam i ohrazený kus objektu s trávou, kde můžem koně vypustit a oni si mezi tím chvíli odpočinou. Je tam skanzen a muzeum vlaků, takže se to tam dá po obědě s dětma navštívit. Dobrý je, že můžou zúčastnit i děti, který ještě tolik jezdit neuměj, protože jedou krokem a pak se na dohodlém místě vymění

se zkušenějšíma dětma a ty pak i cválaj. Jezdí s náma vždycky doprovodný auto, takže na trase děti vyměníme, a taky se během cesty můžem potkat a dáme dětem napít a třeba si na chvíli odpočinou.

V: Z jakého důvodu si myslíte, že je zrovna tento typ nejoblíbenější?

Vrací se k nám i slečny, který u nás dřív jezdili a ty si to zvládnou obstarat samy. Ale z klientů jezdí hlavně rodiny s dětma nebo i dospělí, co si to chtějí vyzkoušet. To potom jezdíme po okolních lesech, ale hlavně v kroku, protože ještě neumí jezdit. Ale když jsou lidi aspoň trochu sportovně založený, dá se s nima i klusat. Máme i koně učitele, co těm lidem nezlobí a můžou si díky nim zkusit i víc.

V: Mohou se u vás klienti ubytovat?

Ano, mohou, možnost ubytování je relativně nová, vzniklo z prostoru, kde byl velký pokoj pro děti na tábory. Jelikož máme stáj na krásnym místě v srdci Českýho středohoří, přijížděj i lidi, co třeba o těch koních moc neví, ale jsou uchváćeni naší přírodou a tím klidem.

V: Přinesla Vám nabídka ubytování více klientů?

Překvapivě ani moc ne. Sice to tu funguje teprve rok, ale z těch všech rodin a páru, přijela vyloženě kvůli ježdění jen jedna rodina. Zbytek hlavně kvůli tý přírodě a klidu. Člověk je tu se zvířatama a odpočine si.

V: Jaká věková kategorie je u klientů nejvíce zastupována?

Jak už sem říkala, nejvíc rodiny s dětma. Ale často přijede i parta kamarádu, už dospělých, co mají zájem si na koni zajezdit. Je zájem i o výcvik na jízdárně, což je vhodný zařadit před samotnou vyjížděku, protože lidi pak už umí toho koně líp ovládat, ale není to podmínkou. Věřím, že i úplný začátečník si vyjížděku ve společnosti koní užije a je to hezkej zážitek.

V: Jaké další služby nabízíte?

Nyní nabízíme primárně ustájení pro majitelé koní. Mohou si také zaplatit drezurní nebo skokový trénink. Obě naše jízdárny prošly rekonstrukcí, máme nový skokový materiál a zkušené trenéry. Máme i svoji kruhovku a krásné velké pastviny. Jelikož jich máme několik, je možné koně oddělit i podle toho, jak si to majitelé přejí, anebo je to fajn možnost, pokud si třeba některý koně ve stádě nesednou. Naši klienti s námi jezdí i na závody, máme své vozíky. Co se týče ubytování, máme tu i hezké posezení s výhledem na koníky, dá se grilovat, nebo se vykoupat v bazénu.

V: Jaké cíle jsou hipoturisticky nejvíce oblíbené/ navštěvované?

Jelikož máme v okolí stáje všude krásnou přírodu, už jen samotná vyjížděka lesem má své kouzlo. Máme ale nedaleko rozhlednu pod kterou se dá vyjet na koni, nacházíme se v CHKO,

takže už jen pohled z některých míst dolu do údolí směrem na Litoměřice je krásnej. Hodně rádi jezdíme do těch Zubrnic, ale to spíš s našema dětma, co už to ovládaj. Co se týče klientů, tak po nejbližším okolí. I naše vesnička je malebná, máme tu kostelík a velké kravské pastviny. Nejvíc jezdíme na louky v blízkosti okolních vesnic a již zmiňované rozhledny.

V: Co Vám z pohledu hipoturistiky v okolí chybí?

Naše stáj leží v super místě, jsem tu schovaný a na konci vesnice. Ať už se rozjedem na jakoukoliv stranu, máme tam přírodu. Naštěstí nám tu nejezdí ani moc aut, hlavně místňáci a ty už věděj, že maj zpomalit. Nic jiného mě asi ani nenapadá.

V: Využili byste mobilní aplikaci s trasami, označenými tábořišti, kontakty na stáje atd.?

Co by v ní nemělo chybět?

Asi jo, to zní fajn. My už máme ty cesty v okolí hodně projetý, ale třeba bych poznala i nějaký nový. Určitě kontakty, nebo odkaz na webový stránky, pro kolik osob a koní ubytování nabízejí, cena.

Příloha č.5

Dotazník pro potenciální klienty

Vážené respondentky, vážení respondenti,

Obracím se na Vás s žádostí o vyplnění mého dotazníku, který bude sloužit jako podklad pro bakalářskou práci na téma „Hipoturistika v Českém středohoří“.

Dovoluji si Vás rovněž požádat o co nejpřesnější a pravdivé vyplnění dotazníku. Účast ve výzkumu je anonymní a dobrovolná.

Předem děkuji za spolupráci,

Vendula Slabochová, studentka Fakulty tělesné výchovy a sportu, UK Praha

Správné odpovědi kroužkujte, u otázek s otevřenými odpověďmi napište stručně svůj názor nebo zkušenost.

1. Jste a) žena b) muž
2. Váš věk je a) 15-25 b) 26-35 c) 36-45 d) více
3. Máte svého koně? a) ano b) ne
4. Jak často se věnujete vyjížděním/putování na koni? a) občas b) jednou týdně c) několikrát týdně d) každý den
5. Jak jste se o této aktivitě dozvěděli? a) sociální sítě b) od známých c) této aktivitě se věnuji d) jiné:
6. Jakou cenu byste byli ochotni zaplatit za půldenní putování? a) 200-300 b) 400-500 c) 600-700
7. Jaké služby ve stájích využíváte?
8. Co vám v oblasti hipoturistiky na koních v Českém středohoří schází?
9. Co vám všeobecně v hipoturistice chybí?